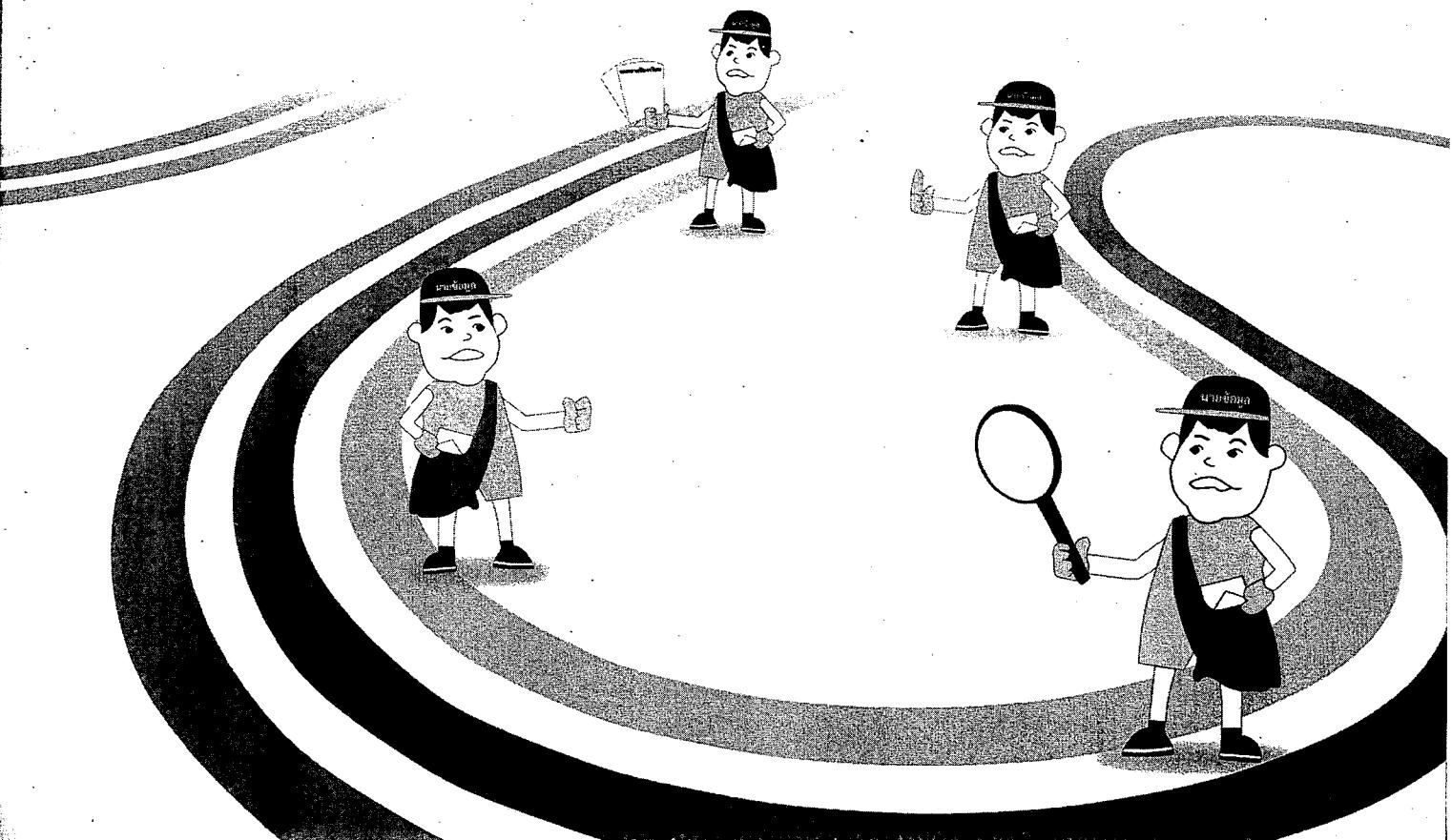

គ្រឿង សាខវបន់បាយ នៃការខ្សោះ ឱ្យមូលដ្ឋានសារបង្គារ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

1. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 คืออะไร ?	6
1.1 ความหมายตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	6
1.2 หลักการที่สำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	7
1.4 เจตนาการมณฑ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ	8
2. สิทธิของประชาชนตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ มีอะไรบ้าง	9
2.1 สิทธิต้องรู้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7	9
2.2 สิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9	9
2.3 สิทธิขอคูดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 11	12
2.4 สิทธิศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 26	13
2.5 สิทธิได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 12	14
2.6 สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกรณีมีส่วนได้เสีย	14
2.7 สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐ	15
2.8 สิทธิอุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	16
2.9 สิทธิได้รับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	18
3. ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผยมีอะไรบ้าง	23
3.1 ข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมีให้เปิดเผย	23
3.2 ข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมีให้เปิดเผย	23
4. ข้อมูลข่าวสารของราชการมีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร ?	25
4.1 ประโยชน์ต่อตนเองโดยตรง	25
4.2 ประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยอ้อม	26
5. หลักค่าธรรมชาติค่าตอบจาก สชร.	28
ตัวอย่างชั้นตอนและ การเขียนคำร้อง	35
o แผนภูมิชั้นตอนการให้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	36
o ตัวอย่างการเขียนคำขอข้อมูลข่าวสาร	37
o ตัวอย่างการเขียนคำร้องเรียน	38
o กระบวนการชั้นตอนเรื่องร้องเรียน	39
o ตัวอย่างการเขียนคำอุทธรณ์	40
o กระบวนการชั้นตอนเรื่องอุทธรณ์	41

	หน้า
ภาคผนวก	43
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พร้อมด้วย กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ มติคณะกรรมการ	45
1. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540	47
o OFFICIAL INFORMATION ACT, B.E. 2540	62
2. กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	73
3. ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	84
4. ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	101
5. มติคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	108
6. ตัวอย่างหนังสือที่เกี่ยวข้อง	115
7. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐ	119

คำนำ

พระราชบัณฑิตช้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หรือกฎหมายว่าด้วยช้อมูลข่าวสารของราชการเป็นกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิให้รู้และการเข้าถึงช้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน เป็นกฎหมายที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปิดเผย และการตรวจสอบช้อมูลข่าวสารของราชการ และการใช้อำนาจรู้ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่มีความโปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบกับรัฐบาลมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้และเข้าถึง ช้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้องและรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักสิทธิให้รู้และเข้าถึงช้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย ช้อมูลข่าวสาร เป็นไปอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น

หนังสือ สิทธิประชาชนในการเข้าถึงช้อมูลข่าวสารของราชการฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ให้ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิให้รู้ การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากช้อมูลข่าวสารของ ราชการอย่างถูกต้องรวดเร็วและสามารถมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการของภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยช้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีความโปร่งใสอันเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้ หน่วยงานของรัฐดำเนินงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะในเรื่องความโปร่งใส ให้ตรวจสอบได้ต่อไป

สุดท้ายนี้ สำนักงานคณะกรรมการช้อมูลข่าวสารของราชการได้นำคู่มือ สิทธิประชาชนในการ เข้าถึงช้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นคู่มือที่ใช้ประกอบการจัดสัมมนาตามโครงการพัฒนาวิทยากร เครือข่ายภาคประชาชนในรูปแบบ อาสาสมัคร สชร. ชุมชน เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ว่าด้วยช้อมูลข่าวสารของราชการที่จัดทำโดยคณะกรรมการป้องษาดินแดนศิลปากร มหาวิทยาลัยพะเยา มาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาเล็กน้อยพร้อมกับเพิ่มในส่วนของพระราชบัญญัติช้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) พร้อมด้วยกฎหมาย ประมวล ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ สมบูรณ์มากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการช้อมูลข่าวสารของราชการ

กรกฎาคม 2557

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 คืออะไร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หรือกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ถือเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ให้การรับรองสิทธิ์ได้รู้ (Right to Know) หรือสิทธิ์ที่จะให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น โดยไม่ต้องมีส่วนได้เสีย พร้อมกับจะได้รับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของรัฐด้วย

1.1 ความหมายตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวซึ่งเท็จจริง ข้อมูลหรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย พิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุม ดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเอกชน

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีเชื่อของผู้หัน หรือมีเลขหมาย รหัส หรือ สิ่งบอกรักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้หันได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกเสียง ของคน รูปถ่าย เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรม แล้วด้วย

๑.๒ หลักการที่สำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ

๑) การให้ประชาชนมีโอกาสสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐโดยกำหนด ข้อยกเว้นให้ชัดเจน ซึ่งประชาชนผู้ทรงสิทธิ์ตามกฎหมายที่ทุกคนสามารถใช้สิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารได้โดย ไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียกับข้อมูลข่าวสารนั้น เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใส

๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการส่วนใหญ่เปิดเผยได้ภายใต้หลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยข้อยกเว้นจะมีได้เฉพาะกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าไม่ต้องเปิดเผยเท่านั้น เช่น ข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศไทยหรือประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน เป็นต้น

๓) ให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ซึ่ง หน่วยงานจะเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือ จากเจ้าของข้อมูลมิได้ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ

มี ๓ ประการ คือ

๑) รับรองสิทธิ์ให้รู้หรือได้รับทราบของประชาชน (Right to Know) ภายใต้หลักการ “เปิดเผย เป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” เมื่อประชาชนได้รู้ข้อมูลข่าวสารแล้ว ก็อาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามความ ต้องการ เพื่อ

- (1) การปกป้องประโยชน์ส่วนบุคคล
- (2) การปกป้องประโยชน์สาธารณะ

(3) การมีส่วนร่วมในการปกป้องตามระบบประชาธิปไตย

2) การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารสำคัญ ภายใต้หลักการ “ความจำเป็น ในการคุ้มครอง” แบ่งเป็น

(1) การคุ้มครองความลับของทางราชการ โดยมีระเบียบกำหนดไว้แน่ชัดว่า ข้อมูลข่าวสารใด จะกำหนดชั้นความลับได้อย่างไรบ้าง

(2) การคุ้มครองประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน เช่น ความลับทางการค้าหรือในการดำเนินธุรกิจ เช่น สูตรผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีการผลิต เป็นต้น

3) การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลภายใต้หลักการ “ปกปิดเป็นหลัก เปิดเผยเป็นข้อ ยกเว้น” มิให้มีการละเมิด ซึ่งจะกระทบต่อสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัว (Privacy)

1.4 เจตนาرمณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ

(1) เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้หรือได้ทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อันจะเป็นการส่งเสริมให้มีรัฐบาลที่บริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

(2) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผย หรืออาจไม่เปิดเผยเพื่อให้ชัดเจนต่อการปฏิบัติ โดยจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิด ความเสียหายต่อประเทศไทยหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน

(3) เพื่อคุ้มครองการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความ ครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

เปิดเผยเป็นหลัก
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

2.

สิทธิของประชาชนตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการฯ มีอะไรบ้าง ?

2.1 สิทธิต้องรู้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7

ประชาชนมีสิทธิ ดังนี้

1. ได้รู้ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 จากราชกิจจานุเบกษา โดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูลข่าวสารที่ควรต้องรู้นั้น ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องนำลงในราชกิจจานุเบกษา (WWW.RATCHAKITCHA.SOC.CO.TH) ประกอบด้วย

- (1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (2) สรุปอำนาจหน้าที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดตอกับหน่วยงาน
- (4) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีชื่อ โดยสภาพอย่างกฎหมายเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

2. ขอสำเนาและหรือสำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้องได้
3. ร้องเรียนหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ หากหน่วยงานของรัฐไม่นำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 ลงในราชกิจจานุเบกษา
4. อุทธรณ์หน่วยงานของรัฐได้ หากหน่วยงานของรัฐไม่สำเนาและหรือไม่สำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้องให้ประชาชนผู้ขอข้อมูล

2.2 สิทธิตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9

ประชาชนมีสิทธิ ดังนี้

1. เช็ครายละเอียดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 จากศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน โดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้ส่วนเสียกับข้อมูลข่าวสารที่ตรวจดูนั้น ยกเว้นคนต่างด้าวตามมาตรา 9 วรรค 1 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ประกอบด้วย

- 1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

- เป็นกรณีที่เอกสารนี้นิยมคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้พิจารณาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การขออนุญาต การขออนุญาตที่เป็นบรรทัดฐาน เป็นต้น

- เป็นกรณีที่เอกสารโดยเดียวคือสิ่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ที่ไม่อนุญาตให้แก่ตนในเรื่องนั้นๆ มีสิทธิอุทธรณ์ไปยังผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณา

2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าช่วยต้องสงสัยในราชกิจจาฯ ตามมาตรา 7 (4)

เป็นสิ่งที่ประชาชนควรได้รับรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทางปฏิบัติ หรือเพื่อให้ข้อแนะนำ ต่อนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว อันเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชน นโยบาย และการตีความดังกล่าว ได้แก่

(1) นโยบายระดับชาติ เช่น นโยบายรัฐบาล นโยบายพัฒนาแห่งชาติ เป็นต้น

(2) นโยบายของผู้บริหารในหน่วยงาน เช่น นโยบายของปลัดกระทรวง นโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น

(3) การตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ

3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ

ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ ไม่เฉพาะเพื่อให้ผู้รับเหมาหรือผู้ประกอบการเท่านั้น แต่รวมถึงประชาชนทั่วไปให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณประจำปี ตลอดจนแผนงานและ โครงการต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างๆ มีการแข่งขัน อย่างเป็นธรรมและโปร่งใส แผนงาน โครงการดังกล่าว ได้แก่

(1) งบประมาณที่หน่วยงานของรัฐได้รับการจัดสรรเพื่อใช้จ่ายประจำปี

(2) แผนปฏิบัติการประจำปีที่จัดทำขึ้นเพื่อร่องรับเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

(3) แผนแม่บท แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวของหน่วยงาน แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด

(4) โครงการต่างๆ เช่น โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เป็นต้น

4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คู่มือหรือคำสั่งนี้มีที่มาสองทาง คือ หน่วยงานของรัฐนั้นเป็นผู้ตราหรือกำหนดให้มี และหน่วยงานอื่นเป็นผู้ตราหรือกำหนด มีผลให้หน่วยงานของรัฐนั้นต้องปฏิบัติอีกทางหนึ่ง เช่น กระทรวงมหาดไทยในฐานะองค์กรกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกแนวทางปฏิบัติต่างๆ เป็นต้น คู่มือหรือคำสั่งดังกล่าว เช่น

(1) คู่มือต่างๆ เช่น คู่มือการขออนุญาตก่อสร้าง ตัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารฯ คู่มือการขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรม คู่มือขออนุญาตตั้งโรงเรม เป็นต้น

(2) คำสั่งต่างๆ เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน เป็นต้น

5) สิ่งพิมพ์ที่อ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา

ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 โดยเฉพาะมาตรา 7(4) ที่เผยแพร่เป็นสิ่งพิมพ์ไว้แล้วไม่จำเป็นต้องนำลงในราชกิจจานุเบกษาอีก เพียงแต่อ้างอิงไว้ในราชกิจจานุเบกษาว่าได้มีการพิมพ์เผยแพร่รวมทั้งจำนวนอย่างแจ้งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้ว และต้องจัดให้มีสิ่งพิมพ์นั้นไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้เพื่อป้องกันปัญหาในการแจ้งหากลังไม่สะดวก

6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(1) สัญญาสัมปทาน คือ สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ เช่น การเดินรถประจำทาง เป็นต้น หรือสัญญาให้เอกชนจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำไฟ การทำเหมืองแร่ เป็นต้น

(2) สัญญาผูกขาดตัดตอน คือ สัญญาที่ให้สิทธิเอกชนกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้แต่เพียงผู้เดียว เช่น สัญญาให้ผลิตสุรา เป็นต้น

(3) สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ คือ กิจการที่เป็นของรัฐแต่มีการร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำ เช่น สัญญาให้บริการโทรศัพท์ เป็นต้น

7) มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะกรรมการ

(1) มติคณะกรรมการ

(2) มติคณะกรรมการ เช่น มติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร มติคณะกรรมการกองทุนพื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มติคณะกรรมการพัฒนาแห่งชาติ เป็นต้น

8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด ซึ่งขณะนี้มีอยู่ 3 ฉบับ คือ

(1) ประกาศประกวດราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว

(2) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง ในรอบเดือนของหน่วยงานของรัฐ (แบบ สชร.1)

(3) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

2. ข่าวเนาและหรือสำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้องได้

3. หากหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามข้อ 1 ประชาชนมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

4. หากหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธไม่ให้ตรวจสอบ ไม่ให้สำเนาและหรือสำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้อง ประชาชนผู้ขอสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

2.3 สิทธิขอคุ้มครองข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 11

มาตรา 11 บัญญัติว่า นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 หรือที่มีการจัดให้ประชาชนค้นคว้าได้ตามมาตรา 26 แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบุบลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดทำให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวาระคนึง ต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีชื่นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปลงสภาพเป็นเอกสาร จากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็น เพื่อปกป้องสิทธิ์เสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวาระคนึงไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดชื่นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจ หน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว ให้นำความในมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดทำข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตราคนี้ โดยอนุโลม

ประชาชนมีสิทธิ์ ดังนี้

1. ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการโดยเขียนคำขอข้อมูลข่าวสาร ตามตัวอย่างในภาคผนวก
2. ขอสำเนาและหรือสำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้องได้
3. หากไม่ได้รับความสะดวกหรืออนุญาตงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือเพิกเฉย ประชาชนมีสิทธิ์ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามตัวอย่างในภาคผนวก
4. หากหน่วยงานของรัฐปฏิบัติเสื่อมหรือมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนมีคำขอหรือไม่ให้สำเนาและหรือสำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้อง ประชาชนผู้ขอข้อมูลมีสิทธิ์อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดข้อมูลข่าวสาร ตามตัวอย่างในภาคผนวก
5. หากหน่วยงานของรัฐปฏิบัติเสื่อมไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ แต่ผู้ขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ตามตัวอย่างในภาคผนวก

2.4 สิทธิศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 26

มาตรา 26 บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษา หรือมีอายุครบกำหนดตามวาระคงนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่ทอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ เพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวาระคงนี้ให้แยกตามประเภท ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 (ข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้) เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี
- (2) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 15 (ข้อมูลที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย) เมื่อครบยี่สิบปี กำหนดเวลาตามวาระคงนี้ อาจขยายออกไปได้ในกรณี ดังต่อไปนี้
  - (1) หากหน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้用เพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร
  - (2) หากหน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลาจำกัดไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายระยะเวลาให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมีให้มีการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายทั่วไป

บทบัญญัติตามมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะกรรมการหรือօกรະເບີບ
กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา
ประชาชนมีสิทธิ ดังนี้

1. ขอศึกษาค้นคว้าเอกสารประวัติศาสตร์ที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติหรือหน่วยงานที่มีข้อตกลงกับ
หอจดหมายเหตุแห่งชาติ
2. ร้องเรียนหรืออุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

2.5 สิทธิได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา 12

มาตรา 12 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 11 แม้ว่า
ข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น
หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำ
แนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น โดยไม่ซักซ่า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงาน
ของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา 16 ให้ส่งคำขอนั้นให้
หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

ประชาชนมีสิทธิ ดังนี้

1. ร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ ถ้าหน่วยงานไม่ให้คำแนะนำในการยื่นขอต่อหน่วยงานของรัฐที่
ควบคุมดูแล
2. ส่งหนังสือร้องเรียนได้ตามตัวอย่างในภาคผนวก โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ

2.6 สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารกรณีมีส่วนได้เสีย

มาตรา 17 บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการได้
อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลา
ที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการได้จากกระทบถึง
ประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นเมื่อได้จันกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือจันกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

ประชาชนมีสิทธิ ดังนี้

1. กรณีที่หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเรารึเปล่า ผู้รับผิดชอบแจ้งให้เราคัดค้านก็ตาม เราสามารถคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้โดยส่งหนังสือคัดค้านไปยังเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารนั้นภายใน 15 วัน

2. กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบไม่รับฟังคำคัดค้านของเรา เราสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้และหน่วยงานจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นไม่ได้จันกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะมีคำวินิจฉัยเป็นที่ยุติแล้ว

3. กรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเรารากสสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้เพิกถอนคำวินิจฉัยได้

2.7 สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 13 บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูในศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 หรือไม่จัดทำข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กชร.) เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

ประชาชนมีสิทธิ์ ดังนี้

1. ประชาชนสามารถร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ ถ้าพบว่าหน่วยงานของรัฐ

- ไม่นำข้อมูลช่าวสารตามมาตรา 7 ไปลงในราชกิจจานุเบกษา
- ไม่จัดข้อมูลช่าวสารตามมาตรา 9 ไปแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลช่าวสารของหน่วยงาน
- เมื่อประชาชนไปขอข้อมูลช่าวสาร หน่วยงานเพิกเฉย ล่าช้า ไม่ดำเนินการใดๆ ภายใน 15 วัน

(ตามมติ ครม.เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547)

- ไม่แนะนำเกี่ยวกับการขอข้อมูลช่าวสาร
- ไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- เรื่องอื่นๆ ที่เห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

2. ให้ส่งหนังสือร้องเรียนตามตัวอย่างในภาคผนวกโดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ได้ ไปที่ ประธานกรรมการข้อมูลช่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพ 10300

มาตรา 33 บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลช่าวสารตามที่มีคำขอ ไม่ว่าจะเป็นกรณีมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าด้านการตรวจสอบข้อมูลช่าวสารราชการ ที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ชี้งคณกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลช่าวสารที่อยู่ในความครอบครองตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลช่าวสารที่เปิดเผยได้ หรือไม่ก็ตาม

ประชาชนมีสิทธิ์ ดังนี้

1. ประชาชนสามารถร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ ถ้าไม่เชื่อที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งไม่เปิดเผย ข้อมูลช่าวสารโดยแจ้งว่าไม่มีข้อมูลช่าวสารตามที่ขอ

2. ให้ส่งหนังสือร้องเรียนได้ตามตัวอย่างในภาคผนวก โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมได้

2.8 สิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลช่าวสารของราชการ

มาตรา 18 บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลช่าวสารได้ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา 17 ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลช่าวสาร (กวจ.) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น

โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ.

มาตรา 25 บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับชี้แจงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจสอบหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นามมาตรา 9 วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควร เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่เป็นจริงให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าวและแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ลักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการและไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแบบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา 23 มาตรา 24 และมาตรานี้ แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลที่ถึงแก่กรรมแล้วก็ได้

ประชาชนมีสิทธิ ดังนี้

1. ประชาชนผู้ขอข้อมูลสามารถอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือ 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา 17 ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยฯ ภายใน 15 วันหรือไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง/ลบข้อมูลส่วนบุคคลให้ตรงตามที่มีคำขอตามมาตรา 25 ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยฯ ภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับแจ้ง ตามตัวอย่างหนังสืออุทธรณ์ในภาคผนวก โดยส่งหนังสืออุทธรณ์ไปที่

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
เขตดุสิต กรุงเทพ 10300

2. หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้ขอข้อมูลสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไปได้

2.9 สิทธิได้รับการคุ้มครองข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคล

มาตรา 23 บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(1) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(2) พยายามเก็บข้อมูลช่วงสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์เดียวกันโดยตรงของบุคคลนั้น

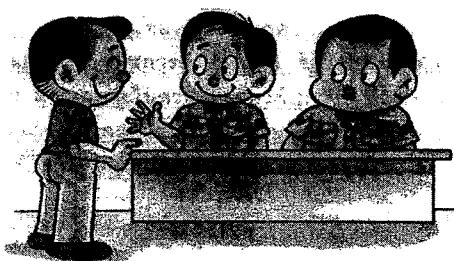
(3) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจสอบข้อมูลช่วงสารของเจ้าของข้อมูล
- (จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(4) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(5) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคล ตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลช่วงสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้า หรือพร้อมกับการขอข้อมูล ถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้น เป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้โดยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีที่มีการให้จัดส่ง ข้อมูลช่วงสารส่วนบุคคลไปยังที่ได้ชี้แจงจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบ ข้อมูลช่วงสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา 24 บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้

(1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(2) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผน หรือการสถิติ หรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(5) ต่อหอด煊昧เหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา 26 วรรคหนึ่งเพื่อการตรวจสอบคุณค่า ในการเก็บรักษา

(6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการพ้องคดีไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(7) เป็นการให้เชิงจาระเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(8) ต่อศาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(9) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น ได้กำหนดให้คนไทยทุกคนรวมถึงคนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยมีสิทธิได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน โดยให้หน่วยงานของรัฐดูแลด้วยความระมัดระวังในการจัดเก็บ และมีระบบการรักษา ความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิในการตรวจสอบข้อมูล สิทธิในการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารกรณีที่จัดเก็บไว้ไม่ถูกต้อง

ทั้งนี้ กฎหมายยังได้กำหนดกลไกในการให้ความคุ้มครองสิทธิของประชาชนไว้โดยให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือคำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแล้วแต่กรณี อันเป็นหลักประกันสิทธิของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารฯ ให้มีความมั่นคงเพื่อให้บรรลุผล ตามเจตนาหมายของพระราชนิยมตั้งแต่มา

ความหมายของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ระบุว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล ได้แก่ การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ประวัติการทำงาน ฯลฯ และจะต้องมีสิ่งบ่งชี้ด้วยว่าข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นของบุคคลใด โดยอาจบ่งชี้เป็นชื่อ รหัส หมายเลขประจำตัว รูปถ่าย หรือสิ่งบ่งชี้อย่างอื่นก็ได้

คำว่า “บุคคล” หมายถึง บุคคลธรรมดามาตรา 21 เท่านั้น ไม่รวมถึงนิติบุคคล

เหตุผลสำคัญที่ต้องคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ได้วางหลักเกณฑ์ไว้โดยเฉพาะเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล เพราะปกติคนเราจะมีความเป็นส่วนตัวในการดำรงชีวิตระดับหนึ่งที่ไม่ต้องการให้ผู้อื่นนำไปเปิดเผยต่อสาธารณะ ซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่สงบใจหรือรำคาญใจ รวมทั้งเป็นเรื่องคัดค้านความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับความคุ้มครอง ความเป็นส่วนตัวด้วย โดยหลักการ หน่วยงานของรัฐจะนำไปเปิดเผยโดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอมนั้นໄດ้ ส่วนความยินยอมสามารถจัดทำไว้ล่วงหน้าหรือจะทำเป็นครั้งคราวที่จะเปิดเผยก็ได้ซึ่งอยู่กับลักษณะของข้อมูลข่าวสาร

ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยไม่ต้องขอความยินยอมได้ในบางกรณีตามที่กฎหมายกำหนด

ประชาชนมีสิทธิเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน ดังนี้

1. สิทธิขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร

กรณีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีเหตุอันควรสงสัยหรือตรวจสอบพบว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนที่หน่วยงานของรัฐ握รวมเก็บไว้มีข้อมูลส่วนได้เป็นอย่างต้องขอรับด้วย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ นี้ ได้ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับตนได้ เพราะกฎหมายมีเจตนาการมณเพื่อมให้หน่วยงานของรัฐจัดเก็บและนำข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาดไปใช้ให้บังเกิดผลร้ายแก่บุคคล นอกจากนี้ บุคคลยังมีสิทธิขอสำเนาข้อมูลข่าวสารนั้นได้ด้วย ถ้าข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นความลับหน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธไม่ให้ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จัดเก็บไว้ให้ตรงกับความเป็นจริงอยู่เสมอ และพยายามเก็บข้อมูลจากเจ้าของข้อมูลโดยตรง

2. สิทธิขอแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน

ถ้าบุคคลใดพบว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนได้เป็นอย่างต้อง ผู้นั้นมีสิทธิทำการเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขข้อมูลข่าวสารนั้น ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาและแจ้งผลให้ผู้นั้นทราบโดยไม่ชักช้า

3. สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ยอมปฏิบัติตามคำขอแก้ไข ผู้มีคำขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ซึ่งถ้าคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้วินิจฉัยเช่นใด หน่วยงานของรัฐก็ต้องปฏิบัติตาม

4. สิทธิขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนแบบไว้กับข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้

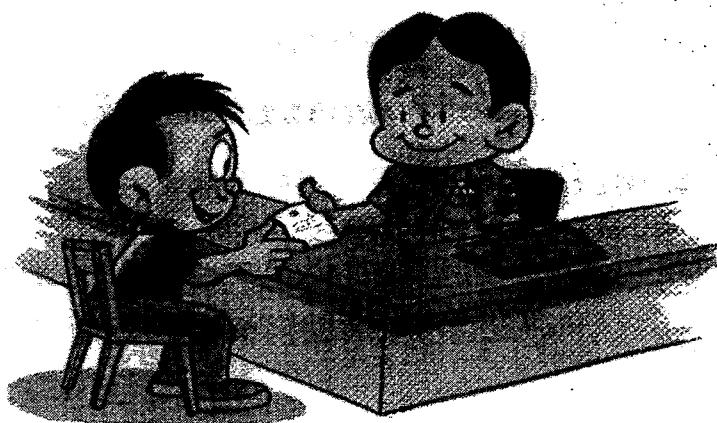
ไม่ว่าจะมีการอุทธรณ์คำสั่งของหน่วยงานของรัฐหรือไม่ หรือผลการพิจารณาอุทธรณ์จะเป็นเช่นใด เจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแบบไว้กับข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้ทั้งนี้ การให้หมายเหตุไว้เป็นวิธีการสุดท้ายกรณีที่ผู้ขอแก้ไขไม่สามารถพิสูจน์ความถูกต้องได้ชัดเจนและหน่วยงานยืนยันว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองนั้นถูกต้องสมบูรณ์แล้ว เพื่อจะ

เตือนให้ผู้จะนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นมาใช้ได้ทราบนักและใช้คุณพินิจโดยระมัดระวังว่าที่ถูกต้องเป็นเช่นใด

สำหรับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูล จะทำได้ต่อเมื่อเข้าช้อยกเว้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 24 เท่านั้น เช่น การเปิดเผยต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่การใช้ข้อมูลตามปกติ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อการป้องกันหรือรับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคลและต่อศาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐ/หน่วยงานของรัฐ รวมทั้งบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายในการขอข้อมูลเท็จจริง เป็นต้น

เมื่อทราบถึงหลักการและสิทธิส่วนบุคคลที่มีอยู่แล้ว หากเกิดปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกละเมิดหรือไม่ถูกต้องก็อย่าลืมใช้สิทธิกัน ทั้งนี้ เพื่อป้องประโยชน์ของตัวท่านเอง

ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการให้เกิดความร่วมมือของประชาชน และเป็นการพัฒนาระบบราชการให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้าสืบไป

3.

ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผย มีอะไรบ้าง ?

3.1 ข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้เปิดเผย

มาตรา 14 บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

3.2 ข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย

มาตรา 15 บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกำลังของประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ หรือการคลังของประเทศไทย เช่น รายงานการสืบสวนเกี่ยวกับขบวนการก่อการร้าย ที่อาจเข้ามาปฏิบัติการในประเทศไทยหลักเกณฑ์และกลยุทธ์ในการบริหารการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเห็น หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับพยานในการสอบสวนข้อมูลของผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต เป็นต้น

(5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร เช่น ประวัติการรักษาพยาบาลของคนไข้ ประวัติการทำงาน เป็นต้น

(6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น เช่น ประมวลรัชฎากรมาตรา 10 ที่กำหนดห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการของผู้เสียภาษีแก่ผู้ใดเว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับอนุญาต

เป็นต้น

(7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้ เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพาะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการมี พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ นั้น ก็คือ ประชาชนจะมีสิทธิได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของราชการ เพื่อนำข้อมูลข่าวสารนั้นมาใช้ประโยชน์ต่อผู้ที่ขอเอง หรือต่อประชาชนคนอื่น

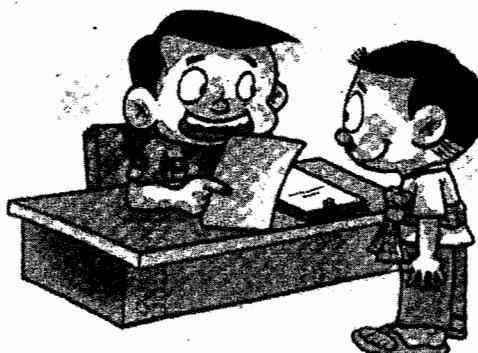
ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งประโยชน์ต่อตนเอง โดยตรงและต่อส่วนรวมโดยอ้อม ดังนี้

4.1 ประโยชน์ต่อตนเองโดยตรง

เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่ตัวประชาชนแต่ละคน รวมทั้งครอบครัว ญาติพี่น้อง ชุมชน หรือองค์กร ที่ประชาชนคนนั้นเกี่ยวข้อง เช่น

- ได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คือ ข้อมูลส่วนตนของแต่ละคน เช่น บุคคลแต่ละคนมีสิทธิได้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และขอแก้ไขข้อมูลของตนเองให้ถูกต้อง² หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้อื่นได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากบุคคลเจ้าของข้อมูล³ นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐต้องจัดระบบปรึกษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันการใช้ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายแก่บุคคลเจ้าของข้อมูล⁴

- ได้รับความคุ้มครองในข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น บุคคลมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจกระทบประโยชน์ได้เสียของตนได้⁵ บุคคลมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของตน⁶ เป็นต้น

² มาตรา 25 .....

³ มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

⁴ มาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

⁵ มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

⁶ มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

4.2 ประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยอ้อม

นอกจากประโยชน์ต่อบุคคลแต่ละคนโดยตรงแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะซึ่งหมายประการทั้งยังสร้างความโปร่งใส ในการทำงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองและพัฒนาระบอบประชาธิปไตย เช่น

- สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ

กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดความเห็น หรือค่านิยมการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานของรัฐให้มุ่งสู่ความเชื่อมั่นในหลักประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และหลักความโปร่งใส เช่น เจ้าหน้าที่รัฐสามารถแจ้งให้ ผู้อาจได้รับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเข้ามาคัดค้านการเปิดเผย ข้อมูลของราชการได้

- เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถช่วยเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง เพื่อพัฒนาระบบการเมือง และระบบการบริหารประเทศให้มีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น เช่น ประชาชนมีสิทธิตรวจสอบข้อมูลนโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณที่กำลังดำเนินการ สัญญาสัมปทาน มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น⁷

- พัฒนาระบอบประชาธิปไตย

เมื่อสามารถสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแล้ว ผลอันสำคัญที่ตามมาอย่างหมายถึง การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น โดยประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างแท้จริง สามารถตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐได้ ตลอดจนมีส่วนร่วมเสนอแนะให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐได้ด้วย

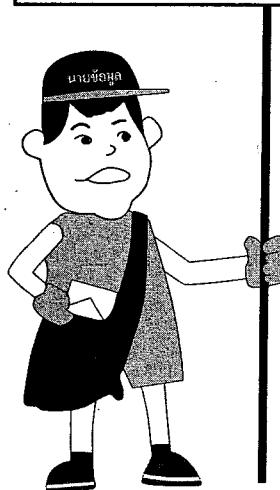
⁷ มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

⁸ มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ตามตัวอย่างที่ได้ยกมาข้างต้น เป็นประโยชน์ของพระราชนูญติช้อมูลข่าวสารของราชการฯ แต่เพียงบางส่วนเท่านั้น เพียงเท่านี้ก็จะเห็นว่า พระราชนูญติช้อมูลข่าวสารของราชการฯ นั้น รับรองสิทธิการได้รู้ข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชนทุกคนไม่ว่าจะรายหรือจน ประกอบอาชีพอะไรก็มีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เช่นเดียวกัน

เมื่อประชาชน
อยากรู้ อยากรู้
อยากรู้ อยากรู้
แต่ทำไม่เป็น
ทำยังไงดี ?

5.1 ประชาชนใช้สิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างไร

โดยทั่วไปประชาชนมีสิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้นหรือไม่ โดยกฎหมายกำหนดวิธีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังนี้

- 1) ส่งข้อมูลข่าวสารของราชการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ประชาชนอ่านดูได้ด้วยตนเอง
- 2) จัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน ซึ่งประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบหรือขอสำเนาได้
- 3) กรณีประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารที่ไม่ฝ่าย 1) หรือข้อ 2) หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำให้ในเวลาอันสมควร
- 4) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการอยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งใดต้องใช้สิทธิขอตรวจดูหรือยื่นคำขอต่อหน่วยงานนั้นโดยตรง มิใช่ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

5.2 กรณีที่ประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการต่อหน่วยงานของรัฐแล้วไม่ได้รับการดำเนินการจะทำอย่างไร

หากยื่นคำขอแล้วหน่วยงานของรัฐไม่จัดทำข้อมูลข่าวสารให้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่สมควร ประชาชนผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมายได้ โดยส่งหนังสือร้องเรียนไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพมหานคร 10300

5.3 กรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ หรือค้นหาข้อมูลข่าวสารไม่พบ (หาย) ประชาชนผู้ยื่นคำขอจะดำเนินการอย่างไร

กรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอแล้ว ประชาชนผู้ยื่นคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริง ก็สามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้ตรวจสอบได้ ตามมาตรา 33

5.4 กรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามคำขอ ประชาชนผู้ยื่นคำขอจะดำเนินการอย่างไร

กรณีหน่วยงานของรัฐไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนร้องขอ ไม่ว่าจะอ้างเหตุผลหรือไม่อ้างเหตุผลก็ตาม เช่น อ้างว่าการเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (ม.14) หรือข้อมูลข่าวสารตามคำขอ มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ (ม.15) ผู้ขอสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง แต่หากในคำสั่งมิได้แจ้งให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ภายในสิบห้าวัน สิทธิอุทธรณ์นั้นขยายเวลาเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

5.5 เพื่อประชาชนยื่นคำขอแล้ว หน่วยงานของรัฐมีระยะเวลาดำเนินการอย่างไร

หากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำให้ในเวลาอันสมควร คือไม่นานจนเกินไป (ถ้ามีข้อมูลพร้อมจะให้ได้ ก็ให้ภายในวันนั้น หรือถ้าต้องค้นหา ก็ต้องดำเนินการให้หรือแจ้งให้ทราบภายใน 15 วัน) หากเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย ต้องระบุด้วยว่า เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด เพราะเหตุใด

กรณีมีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน กรณีมีเหตุจำเป็นอาจขยายเวลาออกไปได้ แต่รวมทั้งหมดต้องไม่เกินหกสิบวัน

5.6 กระบวนการและการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเป็นอย่างไร

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนได้รับเรื่องที่ร้องเรียนแล้วก็จะมีหนังสือแจ้งแนะนำให้หน่วยงานนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ หากไม่ปฏิบัติภายในเวลาที่กำหนด คณะกรรมการฯ จะเรียกให้หน่วยงานนั้นส่งผู้แทนมาชี้แจงเหตุผล

แต่ถ้าได้รับแจ้งว่าหน่วยงานปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ และคณะกรรมการจะแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ หากไม่ได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะพิจารนามีคำสั่งยุติเรื่อง

5.7 การอุทธรณ์คำสั่งมีให้เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ มีขั้นตอนอย่างไร

เมื่อยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการแล้วหน่วยงานปฏิเสธที่จะเปิดเผยหรือมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้ขอสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งปฏิเสธ

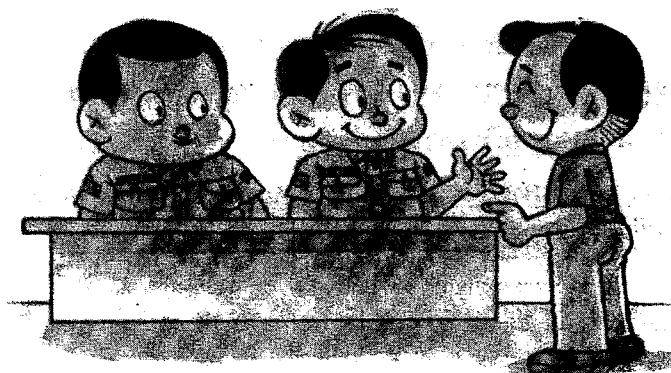
5.8 เมื่อประชาชนผู้ขอข้อมูลข่าวสารใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้ว จะมีกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ได้รับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ก็จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามสาขาที่เขียวชาญภายใต้กฎหมายนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณารับเรื่องไว้แล้วแต่ตั้งกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนแล้ว จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นต้นเหตุการอุทธรณ์มาภายใต้กำหนด หรืออาจเชิญบุคคลใด มาให้ข้อเท็จจริง ขอความเห็น หรือขอพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา

เมื่อมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วก็จะส่งให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และแจ้งให้คู่กรณีทราบภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน กรณีมีเหตุจำเป็นอาจขยายเวลาได้แต่รวมแล้วไม่เกินหกสิบวัน และคำวินิจฉัยให้เป็นที่สุด

มติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2542 ให้หน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใต้กฎหมายนี้ในวันนับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัย

๕.๙ การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย เป็นกรณีอย่างไร

เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด อาจมีผลกระทบถึงประโยชน์ได้เสีย ของบุคคลใด จึงต้องแจ้งให้ผู้นั้นทราบเพื่อให้โอกาสเสนอคำคัดค้าน หากมีการคัดค้านโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ พิจารณาแล้ว ไม่รับฟังคำคัดค้านนั้น ผู้คัดค้านก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านได้

การอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย มีกรณีด้วยอย่างหรือไม่

กรณีแรก ผู้ได้รับคัดเลือกในการประกวดราคาของสำนักงานสถาบันราชภัฏคัดค้านการเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกวดราคากองทุน ซึ่งสถาบันราชภัฏพิจารณาแล้วไม่รับฟังคำคัดค้าน ต่อมาผู้ได้รับคัดเลือกมาอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ซึ่งมีมติยกอุทธรณ์ให้เปิดเผยข้อมูลได้

กรณีที่สอง ผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานเขตว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการต่อเติมอาคารซึ่งเดียง คัดค้านการที่เจ้าของอาคารที่ต่อเติมขอสำเนาหนังสือร้องเรียน แต่สำนักงานเขตอนุญาตให้คัดสำเนา โดยปกปิดชื่อที่อยู่ผู้ร้องเรียน ต่อมาผู้ร้องเรียนมาอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ซึ่งมีมติให้เปิดเผย หนังสือร้องเรียนโดยปกปิดข้อความใดที่จะสื่อให้ทราบตัวผู้ร้องเรียน

กรณีที่สาม คณบดีคัดค้านการที่อาจารย์ในคณะขอตรวจสอบวิชาการ วันลา และการเบิกค่าสอนของคณบดี แต่มหาวิทยาลัยไม่รับฟังคำคัดค้าน ต่อมาคณบดีอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ซึ่งเห็นว่ามีประโยชน์ในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการ จึงมีมติยกอุทธรณ์

๕.๑๐ การอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามที่ขอ มีกรณีด้วยอย่างหรือไม่

ด้วยอย่างเป็นเรื่องข้าราชการสังกัดกรุงเทพมหานคร อุทธรณ์คำสั่งที่กรุงเทพมหานครไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติราชการ แต่ผู้อุทธรณ์ไม่มีหลักฐานต้นฉบับ สูติบัตร หรือหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาแสดง คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงเห็นชอบกับ กรุงเทพมหานคร

๕.๑๑ คำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับด้านการศึกษา นอกจากรณีสาธิตเกษตรแล้ว ยังมี กรณีอื่น ๆ อีกหรือไม่

มีอีกหลายกรณี เช่น การขอตุคະแนนในการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา การขอตุ

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาผู้มีประวัติทางคดีอาญาในการสอบเข้าเป็นนักเรียนพลตำรวจ
การขอตูข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบเข้าเรียนในโรงเรียนต่างๆ เป็นต้น

5.12 คำวินิจฉัยที่เกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อมมีมากน้อยเพียงใด

เรื่องสำคัญ ได้แก่ กรณีโครงการก่อสร้างทำเที่ยบเรือรุกล้ำลำน้ำ ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของ
กรมเจ้าท่า ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีมติให้กรมเจ้าท่าเปิดเผยแพร่ข้อมูล

กรณีอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยแพร่ข้อมูลของกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีปริมาณสารตะกั่วในเลือดสูง ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีมติให้เปิดเผยแพร่ข้อมูล
บางส่วน

กรณีตัวแทนเครือข่ายลุ่มน้ำแม่กลองภาคประชาชนขอเอกสารเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียและการ
ตรวจสอบน้ำทึบของโรงงานอุตสาหกรรมที่ส่งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีมติให้เปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเว้นแต่เรื่องเทคนิคิวิศวกรรมเฉพาะ

5.13 เรื่องที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้สิทธิเป็นจำนวนมาก เป็นข้อมูล ข่าวสารประเภทใดบ้าง

เรื่องที่ใช้สิทธิมากที่สุด คือ การขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงและการ
สอบสวนทางวินัย ซึ่งแนวคำวินิจฉัย หากการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วก็สามารถเปิดเผยแก่ผู้ถูกสอบสวนได้
แต่กรณีเปิดเผยชื่อพยานต้องพิจารณาผลกระบวนการเป็นกรณีไป เรื่องอื่นๆ เช่น การขอให้เปิดเผยแพร่ข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับการประเมินผลงานวิชาการ การแต่งตั้งโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบประจำปี
ของข้าราชการ เป็นต้น

5.14 ผู้ประกอบธุรกิจหรือเจ้าของกิจกรรมมาใช้สิทธิตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ของราชการฯ อาย่างไรบ้าง

ส่วนมากจะเป็นกรณีจัดซื้อจัดจ้างที่ผู้ไม่ได้รับคัดเลือก ขอตูเอกสารของผู้ชนะการประกวดราคา
ซึ่งคำวินิจฉัยโดยรวมแล้วให้เปิดเผยได้ เว้นแต่เสียหายต่อเจ้าของข้อมูล หรือกรณีผู้ทำสัญญากับหน่วยงาน
ของรัฐแล้วมีการเลิกสัญญาหรือยกเลิกการประกวดราคา ก็จะขอตูเอกสารที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้
มีกรณีขอข้อมูลเพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง เช่น เจ้าของโรงงานที่ถูกร้องเรียนขอคัดสำเนาหนังสือร้องเรียน
ซึ่งคำวินิจฉัยให้เปิดเผยได้ แต่ปกปิดข้อมูลความที่สื่อถึงตัวผู้ร้องเรียน

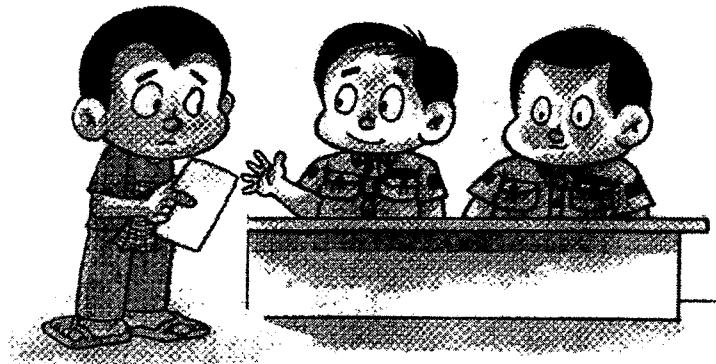

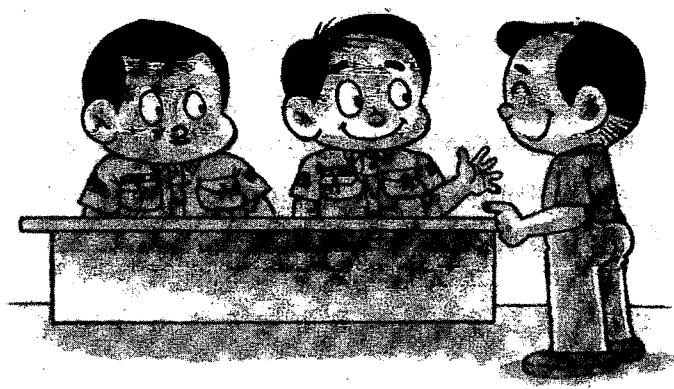
5.15 เรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว มีเรื่องใดที่น่าสนใจอีกบ้าง

เรื่องเกี่ยวกับทางด้านแรงงาน ได้แก่

1) กรณีการหายตัวไปของนายหนง โพธิ์อ่าน อคีตประธานสภากองค์การถูกจ้างสภาพแรงงานแห่งประเทศไทย ซึ่งมุสลินอิพิพิลกันท์แรงงานไทยได้อขอมารายงานการสอบสวนกรณีดังกล่าวจากกระทรวงมหาดไทย ขอสำเนาข้อมูลรายงานการประชุมคณะกรรมการอิกราชดิตต่อต่างฯ จากสำนักงานเลขานุการสภาพผู้แทนราชภูมิ โดยมุสลินอิพิพิลกันท์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูล ต่อมากคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ซึ่งมีมติให้เปิดเผยข้อมูลโดยปกปิดชื่อผู้ให้ถ้อยคำ

2) กรณีบริษัทจัดหางานซึ่งถูกผู้หางานร้องทุกษ์ ได้ยื่นคำขอดูข้อมูลจากการจัดหางานเกี่ยวกับการร้องทุกษ์และการพิจารณาหักเงินหลักประกันเนื่องจากบริษัทผิดสัญญา ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่าเป็นไปเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและไม่เป็นผลร้ายใดๆ เนื่องจากผู้หางานยืนยันว่าไม่มีข้อมูลใดที่ส่งผลกระทบต่องตนเอง จึงมีมติให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ แต่กรณีเกี่ยวกับคำร้องทุกษาด้วยว่า ส่วนของข้อเท็จจริงนั้น ยังเปิดเผยไม่ได้

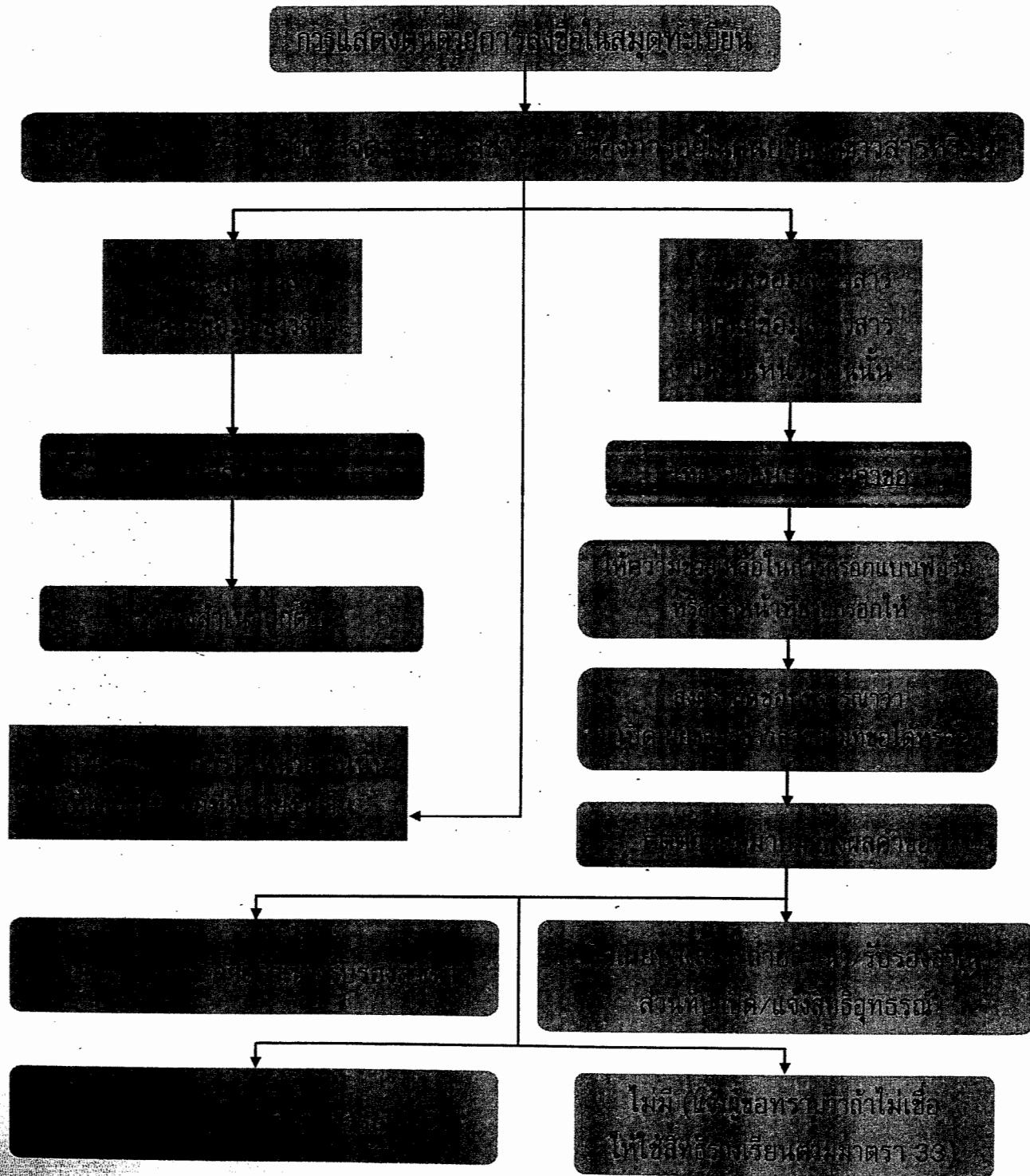

**ตัวอย่างขั้นตอน
และการเขียนคำร้อง
วิธีการเข้าถึง
ข้อมูลข่าวสารของราชการ**

แผนภูมิขั้นตอนการตรวจสอบ/ขอข้อมูลข่าวสาร ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

ตัวอย่างการเขียนคำขอข้อมูลข่าวสาร

เขียนที่ (ระบบสถานที่เขียน/ที่อยู่ผู้เขียน)

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอดูข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล

ช้าพเจ้า นายไทย รักสามัคคี ตำแหน่ง/อาชีพ ราษฎรตำบลบ้านส่อง อพยบ้านเลขที่ 3
ตำบลบ้านส่อง อำเภอเวียงสะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โทรศัพท์ 08 1200 1556 มีความประสงค์
ขอดูข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้

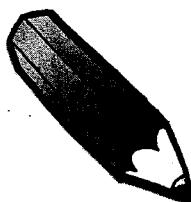
1. สัญญาและเอกสารประกวดราคาการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของ เทศบาลตำบลบ้านส่อง เดือนธันวาคม ปี 2556
  2. รายงานการประชุมประจำเดือนกรกฎาคม 2556 ของ เทศบาลตำบลบ้านส่อง
  3. ขอสำเนาเอกสารทั้งสองรายการ
  4. ....
- พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้ส่งเงินจำนวน.....บาท เพื่อชำระเป็นค่าธรรมเนียม
การคัดสำเนามาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ไทย รักสามัคคี

(นายไทย รักสามัคคี)

ตัวอย่างการเขียนคำร้องเรียน

เขียนที่ (ระบุสถานที่เขียน/ที่อยู่ผู้เขียน)

วันที่ 22 มีนาคม 2557

เรื่อง ร้องเรียน เทศบาลตำบลบ้านส่อง

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาคำขอข้อมูลข่าวสารจาก เทศบาลตำบลบ้านส่อง
2. สำเนาหนังสือทวงถาม (ถ้ามี)

ข้าพเจ้า นายไทย รักสามัคคี ตำแหน่ง/อาชีพ รายกรตำบลบ้านส่อง อายุบ้านเลขที่ 3 ตำบลบ้านส่อง อำเภอเวียงสะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โทรศัพท์ 0 1200 1556 มีความประสงค์ ขอร้องเรียน เทศบาลตำบลบ้านส่อง ว่า ได้ทำการฟ้องร้องไปแล้วตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2540 เกี่ยวกับกรณีเพิกเฉยไม่พิจารณาคำขอดูข้อมูลข่าวสารของข้าพเจ้า

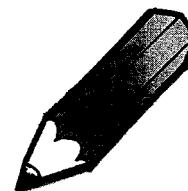
ด้วยเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ขอเอกสารจำนวน 2 รายการ (ดังมีรายละเอียดตามสำเนาคำขอ ของข้าพเจ้าที่แนบมาพร้อมนี้) จาก เทศบาลตำบลบ้านส่องและข้าพเจ้าได้ติดตามทางการที่ เทศบาลตำบล บ้านส่องอีกหลายครั้ง ครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2557 แต่ เทศบาลตำบลบ้านส่อง ไม่ได้ ดำเนินการพิจารณาใดๆ ให้แก่ข้าพเจ้า โดยไม่มีเหตุผล ข้าพเจ้า เชื่อว่า เทศบาลตำบลบ้านส่อง ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า จงใจเพิกเฉยและไม่ให้ความสำคัญแก่ข้าพเจ้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ไทย รักสามัคคี
(นายไทย รักสามัคคี)

ส่วนลดหมายไปที่

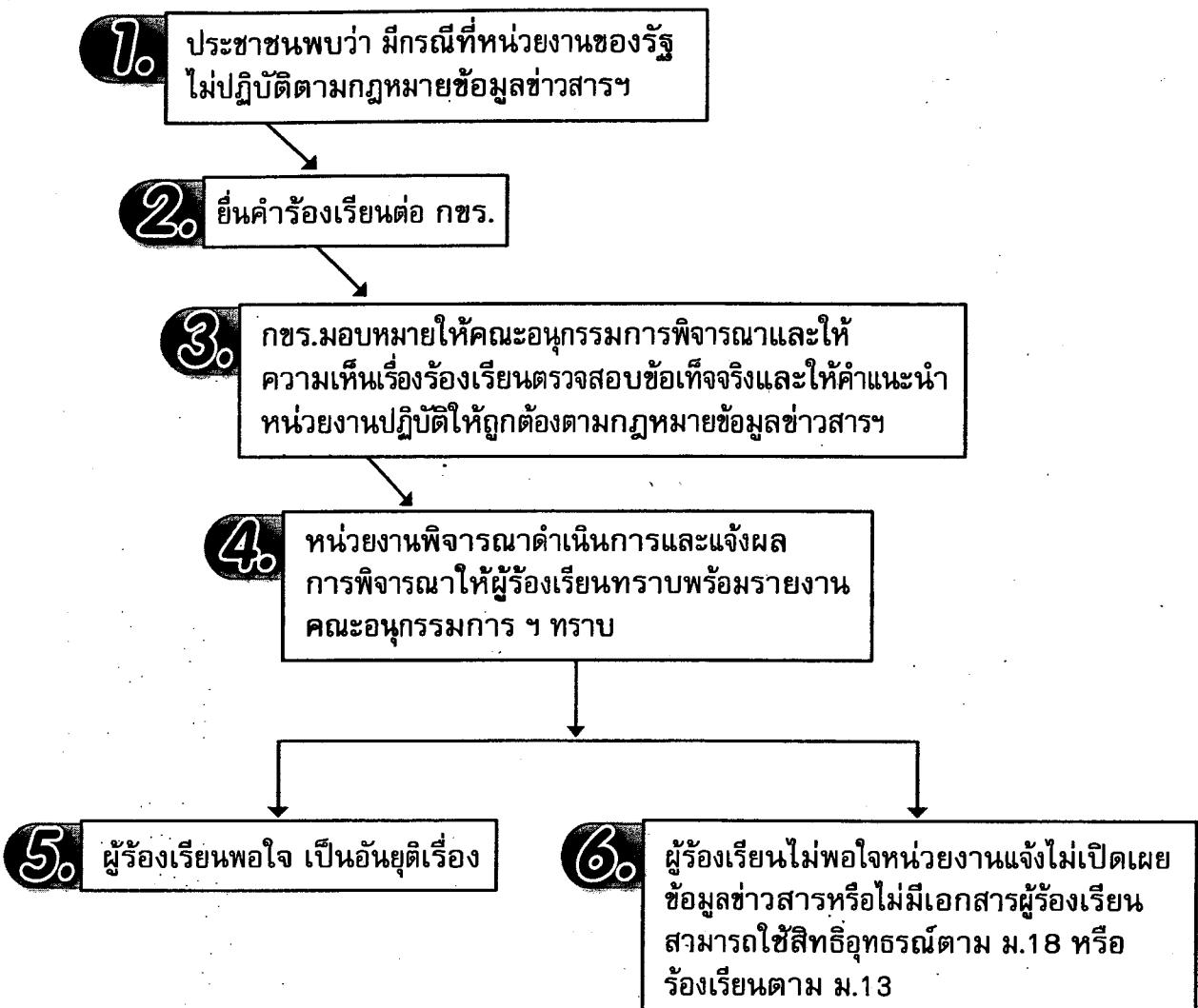
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300

หรือส่งโทรศัพท์ 0 2281 8543

กระบวนการขั้นตอนเรื่องร้องเรียน

หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กชร.)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สชร.)

ตัวอย่างการเขียนคำอุทธรณ์

เขียนที่ (ระบุสถานที่เขียน/ท่อผู้เขียน)

วันที่ 22 มีนาคม 2557

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลบ้านส่อง

เรียน คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาคำสั่งข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลตำบลบ้านส่อง
2. สำเนาคำสั่งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลบ้านส่อง

ข้าพเจ้า นายไทย รักสามัคคี ตำแหน่ง/อาชีพ ราชภรดับบ้านส่อง อายุบ้านเลขที่ 3 ตำบลบ้านส่อง อำเภอป่าสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี โทรศัพท์ 08 1133 4444 มีความประสงค์ ขออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลบ้านส่อง

ด้วยเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ขอตูอกสารจำนวน 2 รายการ จากเทศบาลตำบลบ้านส่อง ดังรายละเอียดตามสำเนาคำสั่งของข้าพเจ้าที่แนบมาพร้อมนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2557 เทศบาลบ้านส่องได้มีคำสั่งปฏิเสธไม่อนุญาตให้ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารทั้งสองรายการ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการลุกล้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ดังรายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือปฏิเสธของเทศบาลตำบลบ้านส่องที่แนบมาพร้อมนี้

ข้าพเจ้าจึงใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบล บ้านส่อง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ไทย รักสามัคคี
(นายไทย รักสามัคคี)

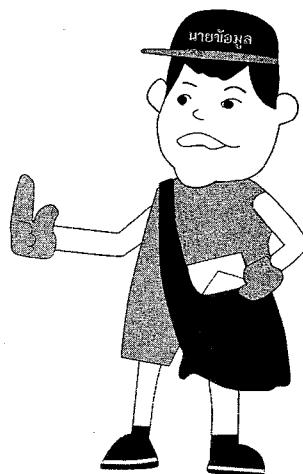
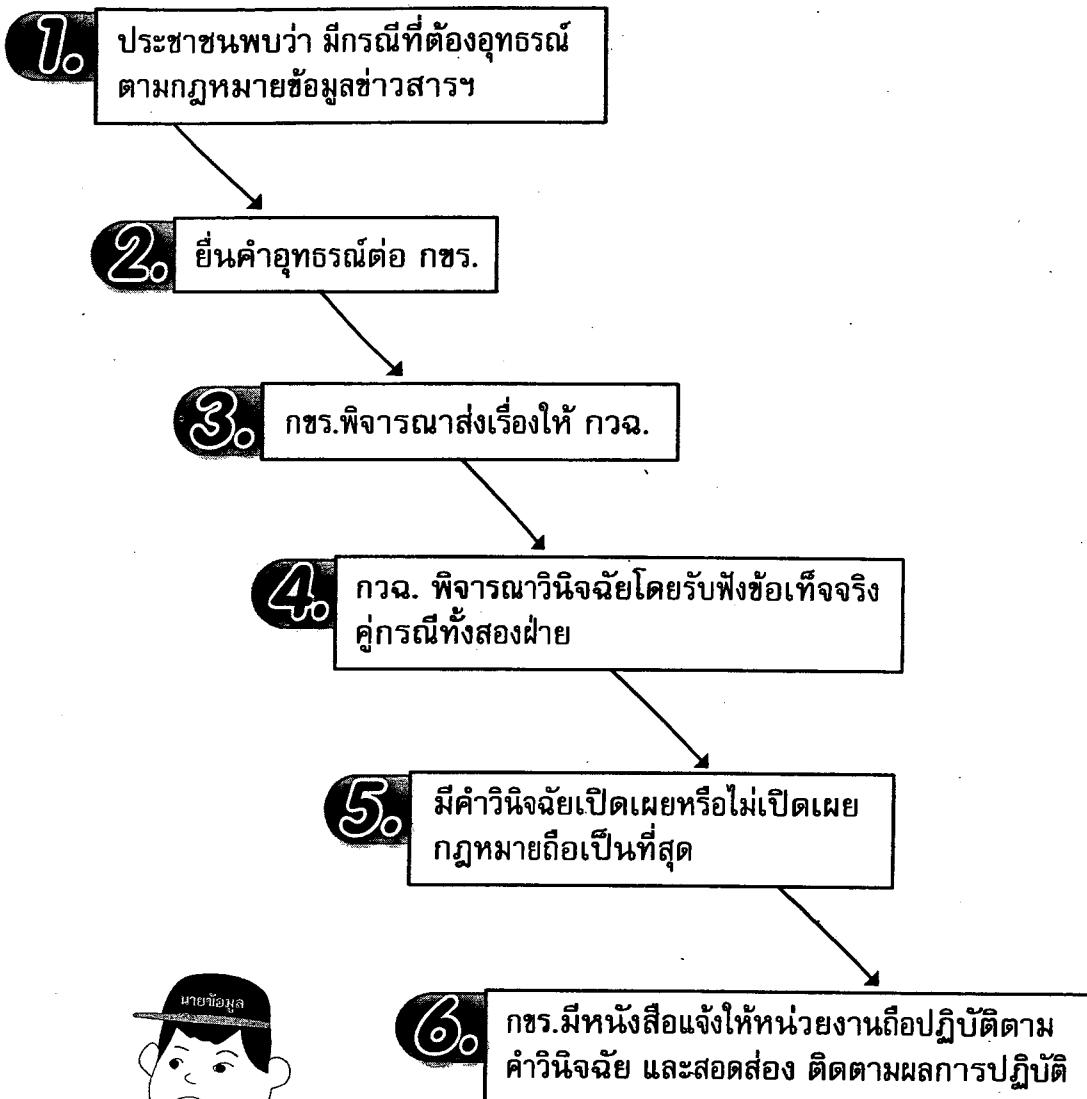
ส่งจดหมายไปที่

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300

หรือส่งโทรสารไปที่ 0 2281 8543

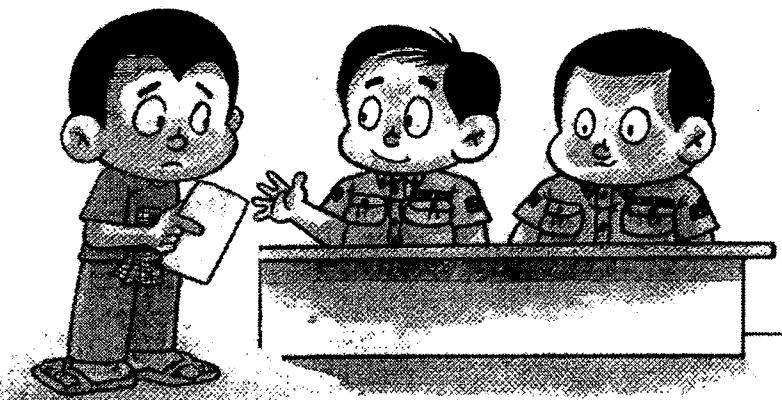

กระบวนการขั้นตอนเรื่องอุทธรณ์

หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กชร.)
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวจ.)

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540

พร้อมด้วย

กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี

ภาคผนวก

1. พระราชนูญญาติข้อมูลสารของราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2540

เป็นปีที่ 52 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาภูมิทั่วไป กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวอื้อเท็จเริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่า การสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุม ดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับเอกสาร

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุม การประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกรักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเดียว ของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมด้าที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ในหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ ให้ถือว่า ในหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(2) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(3) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(4) นิติบุคคลตาม (1) (2) (3) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่ง เป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนี้ นื้อประการในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา 6 ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา 7 หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (1) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (2) สรุปอำนาจหน้าที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (3) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (4) กฎ ระเบียบ แผน นโยบาย หรือ
การตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (5) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแยก ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา 8 ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา 7 (4) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รับถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริง มาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

**มาตรา 9 ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูล
ข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่คณะกรรมการกำหนด**

- (1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นยังและคำสั่งที่
เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- (2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 (4)
- (3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ
- (4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระเทศถึงสิทธิหน้าที่ของ
เอกชน
- (5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา 7 วรรคสอง
- (6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน
ในการจัดทำบริการสาธารณะ

(7) มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะกรรมการนี้ ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาได้ด้วย

(8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามให้เปิดเผยตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบ ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในกรณีให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงได้ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา 10 บทบัญญัติมาตรา 7 และมาตรา 9 ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอย่างอื่น

มาตรา 11 นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดให้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา 26 แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบุบลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดทำให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการประสงค์เป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียงระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการได้ขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้ทำความในมาตรา 9 วรรคสอง วรรคสาม และวรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดทำข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตราหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา 12 ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 11 แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำ เพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ซักซ้ำ

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา 16 ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา 13 ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดทำข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อกองคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อกองคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง กองกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด 2

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา 14 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะเปิดเผยไม่ได้

มาตรา 15 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(1) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อกำลังของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(2) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรักษาลับที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(3) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเห็น หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(4) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(5) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(6) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(7) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้ เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพาะเดทใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นคุณพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 16 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผย ต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีรักษาไว้รับไว้ให้หน่วยงานของรัฐกำหนด วิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา 17 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการได้อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดแต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการได้อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น มิได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา 18 หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา 18 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา 17 ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา 19 การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ตาม จะต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่กรณีหรือคุ้มครองฝ่ายใดก็ได้

มาตรา 20 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด แม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายได้ ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา 16

(2) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด เพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้ จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมสมกິติ

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด 3

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา 21 เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดามีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดามีไม่มีสัญชาติไทยแต่เมืองที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา 22 สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐ แห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มิให้นำบทัญญัติไว้ในวรคหนึ่ง (3) ของมาตรา 23 มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประโยชน์ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 23 วรคหนึ่ง (3) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อ การดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา 23 หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(1) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงาน ของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(2) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบ ถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(3) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับ สิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- (จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(4) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(5) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูล ทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้โดยความสมควรใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีมีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ได้ระบุไว้ในเอกสารข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา 24 หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้

(1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(2) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผน หรือการสถิติ หรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(5) ต่อหอด煊หมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา 26 วรรคหนึ่งเพื่อการตรวจสอบคุณค่าในการเก็บรักษา

(6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวนการสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็น เพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(8) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(9) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 25 ภายใต้บังคับมาตรา 14 และมาตรา 15 บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจดูหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา 9 วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลได้เห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่เป็นจริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในการนี้ที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแบบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา 23 มาตรา 24 และมาตราหนึ่ง
แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลที่ถึงแก่กรรมแล้วได้

หมวด 4
เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา 26 ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดตามวาระสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวาระหนึ่งให้แยกตามประเภท ดังนี้

- (1) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 14 เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี
- (2) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 15 เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวาระสอง อาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ wegen เพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะทดลองกับหอดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

(2) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลาจำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเดินคราวละห้าปีไม่ได้ การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะกรรมการต้องการเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

หมวด 5

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา 27 ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เอกอธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เอกอธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เอกอธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เอกอธิการสภาพผู้แทนราชภารต์ ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน อีกเก้าคนเป็นกรรมการ

ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 28 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) สอดส่องดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงาน ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(2) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่ได้รับคำขอ

(3) เสนอแนะในการตราพรราชกฤษฎีกา และการออกกฎหมาย หรือระเบียบของคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัตินี้

(4) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 13

(5) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นครั้งคราว ตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

(7) ดำเนินการรื่องอื่นตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 29 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 มีภาระอยู่ในตำแหน่ง คราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา 30 นอกจากการพันจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 27 พันจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะกรรมการห้ามนั่งให้ออกเพราเมื่อความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือห่วยอนความสามารถ
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดดุทุษ

มาตรา 31 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อดubit ที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขี้ขาด

มาตรา 32 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา 33 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีมาตรา 11 หรือมาตรา 25 ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้ และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา 34 คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้และให้นำความในมาตรา 31 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 6

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา 35 ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม
ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และ
คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขา
ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลัง
ของประเทศไทย หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา 36 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่งฯ ประกอบด้วยบุคคล
ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ในการพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา 37 ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
แต่ละสาขาภายใต้เดือน นับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัย
จะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีได้ตามที่
เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา 13 วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัย
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา 38 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา
วิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ
กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 39 ให้นำทบัญญัติตามมาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 32 และบทกำหนดโทษที่
ประกอบกับบทบัญญัติตั้งกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

OFFICIAL INFORMATION ACT, B.E. 2540

BHUMIBOL ADULYADEJ, REX.

Given on the 2nd Day of September B.E. 2540;

Being the 52nd Year of the Present Reign.

His Majesty King Bhumibol Adulyadej is graciously pleased to proclaim that: Whereas it is expedient to have the law on official information; Be it, therefore, enacted by the King, by and with the advice and consent of the National Assembly, as follows:

Section 1. This Act is called the "Official Information Act, B.E. 2540 (1997)."

Section 2. This Act shall come into force after ninety days from the date of its publication in the Government Gazette.

Section 3. All other laws, by-laws, Rules and regulations, insofar as they deal with matters provided herein or are contrary hereto or inconsistent herewith, shall be replaced by this Act.

Section 4. In this Act:

"information" means a material which communicates matters, facts, data or anything, whether such communication is made by the nature of such material itself or through any means whatsoever and whether it is arranged in the form of a document, file, report, book, diagramme, map, drawing, photograph, film, visual or sound recording, or recording by a computer or any other method which can be displayed; "official information" means an information in possession or control of a State agency, whether it is the information relating to the operation of the State or the information relating to a private individual;

"State agency" means a central administration, provincial administration, local administration, State enterprise, Government agency attached to the National Assembly, Court only in respect of the affairs unassociated with the trial and adjudication of cases, professional supervisory organization, independent agency of the State and such other agency as prescribed in the Ministerial Regulation;

"State official" means a person performing official duty for a State agency;

"personal information" means an information relating to all the personal particulars of a person, such as education, financial status, health record, criminal record or employment record, which contain the name of such person or contain a numeric reference, code or such other indications identifying that person as a fingerprint, tape or diskette in which a person's sound is recorded, or photograph, and shall also include information relating to personal particulars of the deceased;

"Board" means the Official Information Board;

"alien" means a natural person who is not of Thai nationality and does not have a residence in Thailand and the following juristic persons:

- (1) a company or partnership more than one-half of the capital of which belongs to aliens; provided that certificate of share to bearer shall be deemed to be held by an alien;
- (2) an association more than one-half of members of which are aliens;
- (3) an association or foundation the objects of which are for the benefit of aliens;
- (4) a juristic person under (1), (2) or (3) or any other juristic person more than one-half of managers or directors of which are aliens.

If the juristic person under paragraph one becomes a manager, director, member or owner of the capital of another juristic person, such manager, director, member or owner of the capital shall be deemed an alien.

Section 5. The Prime Minister shall have charge and control of the execution of this Act and shall have the power to issue Ministerial Regulations for the execution of this Act. Such Ministerial Regulation shall come into force upon its publication in the Government Gazette.

Section 6. There shall be established the Office of the Official Information Board in the Office of the Permanent Secretary for the Office of the Prime Minister which shall have the duty to perform technical and administrative works for the Board and the Information Disclosure Tribunals, co-ordinate with State agencies and give advice to private individuals with regard to the execution of this Act.

CHAPTER I

Information Disclosure

Section 7. A State agency shall at least publish the following official information in the Government Gazette:

- (1) the structure and organization of its operation;
- (2) the summary of important powers and duties and operational methods;
- (3) a contacting address for the purpose of contacting the State agency in order to request and obtain information or advice;
- (4) by-laws, resolutions of the Council of Ministers, regulations, orders, circulars, Rules, work pattern, policies or interpretations only insofar as they are made or issued to have the same force as by-laws and intended to be of general application to private individuals concerned;
- (5) such other information as determined by the Board. If any information which has already been published

for dissemination in sufficient number is published in the Government Gazette by making reference to such prior published material, it shall be deemed to comply with the provisions of paragraph one. A State agency shall, for dissemination purpose, compile and make available the information under paragraph one for sale, disposal or distribution at its office as it thinks fit.

Section 8. If the information which must be published under section 7 (4) has not yet been published in the Government Gazette, may not be relied on in a manner unfavorable to any person unless such person has had actual knowledge thereof for a reasonable period of time.

Section 9. Subject to section 14 and section 15, a State agency shall make available at least the following official information for public inspection in accordance with the rules and procedure prescribed by the Board:

- (1) a result of consideration or a decision which has a direct effect on a private individual including a dissenting opinion and an order relating thereto;
- (2) a policy or an interpretation which does not fall within the scope of the requirement of publication in the Government Gazette under section 7 (4);
- (3) a work-plan, project and annual expenditure estimate of the year of its preparation;
- (4) a manual or order relating to work procedure of State officials which affects the rights and duties of private individuals;
- (5) the published material to which a reference is made under section 7 paragraph two;
- (6) a concession contract, agreement of a monopolistic nature or joint venture agreement with a private individual for the provision of public services;

(7) a resolution of the Council of Ministers or of such Board, Tribunal, Commission or Committee as established by law or by a resolution of the Council of Ministers; provided that the titles of the technical reports, fact reports or information relied on in such consideration shall also be specified;

(8) such other information as determined by the Board. If any part of the information made available for public inspection under paragraph one is prohibited from disclosure under section 14 or section 15, it shall be deleted, omitted or effected in such other manners whatsoever so as not to disclose such part of the information. A person, whether interested in the matter concerned or not, has the right to inspect or obtain a copy or a certified copy of the information under paragraph one. In an appropriate case, a State agency may, with the approval of the Board, lay down the rules on the collection of fees therefor. For this purpose, regard shall also be had to the making of concession given to persons with low incomes, unless otherwise provided by specific law. The extent to which an alien may enjoy the right under this section shall be provided by the Ministerial Regulation.

Section 10. The provisions of section 7 and section 9 do not affect official information which is required by specific law to be disseminated or disclosed by other means.

Section 11. If any person making a request for any official information other than the official information already published in the Government Gazette or already made available for public inspection or already made available for public studies under section 26 and such request makes a reasonably apprehensible mention of the intended information, the responsible State agency shall provide it to such person within a reasonable period of time, unless the request is made for an excessive amount or frequently without reasonable cause. If any official information is in a condition which can be easily damaged, a State agency may request for an extension of the period for its provision or may provide copies thereof in any such condition as to avoid damage thereto. The official information provided by the State agency under paragraph one must be the information already subsisting in the condition ready for distribution without requiring new preparation, analysis, classification, compilation or creation, unless it is the case of transformation into a document from the information recorded in the visual or sound recording system, computer system or any other system as determined by the Board. If the State agency is of the opinion that the request is not for the benefit of trade and is necessary for the protection of the rights and liberties of such person or is beneficial to the public, the State agency may provide such information. The provisions of paragraph three shall not prevent the State agency from creating new official information available to the person making the request if it is consistent with the usual powers and duties of such State agency. The provisions of section 9 paragraph two, paragraph three and paragraph four shall apply mutatis mutandis to the provision of the information under this section.

Section 12. In the case where a person makes a request for official information under section 11, the State agency receiving the request shall, notwithstanding that the requested information is in the control of the central office or a branch office of such agency or in control of other State agency, give advice for the purpose of submitting the request to the State agency exercising the control of such information without delay. If the State agency receiving the request is of the opinion that information for which the request is made is the information prepared by another State agency and prohibited from disclosure in accordance with Rule issued under section 16, it shall remit such request to the State agency preparing such information for further considering and making an order.

Section 13. Any person, who considers that a State agency fails to publish the information under section 7, fails to make the information available for public inspection under section 9, fails to provide him with the information under section 11, violates or fails to comply with this Act, or delays in performing its duties, or considers that he does not receive convenience without reasonable cause, is entitled to lodge a complaint with the Board, except where it is the case concerning the issuance of an order prohibiting the disclosure of information under section 15 or an order dismissing the objection under section 17 or an order refusing the correction, alteration or deletion of the personal information under section 25. In the case where the complaint is lodged with the Board under paragraph one, the Board shall complete the consideration thereof within thirty days as from the date of the receipt of the complaint. In case of necessity, such period may be extended; provided that, the reason therefor is specified and the total period shall not exceed sixty days.

CHAPTER II

Information Not Subject to Disclosure

Section 14. Official information which may jeopardize the Royal Institution shall not be disclosed.

Section 15. A State agency or State official may issue an order prohibiting the disclosure of official information falling under any of the following descriptions, having regard to the performance of duties of the State agency under the law, public interests and the interests of the private individuals concerned:

- (1) the disclosure thereof will jeopardize the national security, international relations, or national economic or financial security;
- (2) the disclosure thereof will result in the decline in the efficiency of law enforcement or failure to achieve its objectives, whether or not it is related to litigation, protection, suppression, verification, inspection, or knowledge of the source of the information;
- (3) an opinion or advice given within the State agency with regard to the performance of any act, not including a technical report, fact report or information relied on for giving opinion or recommendation internally;
- (4) the disclosure thereof will endanger the life or safety of any person;
- (5) a medical report or personal information the disclosure of which will unreasonably encroach upon the right of privacy;
- (6) an official information protected by law against disclosure or an information given by a person and intended to be kept undisclosed;
- (7) other cases as prescribed in the Royal Decree. An order prohibiting the disclosure of official information may be issued subject to any condition whatsoever, but there shall also be stated therein the type of information and the reasons for non-disclosure. It shall be deemed that the issuance of an order disclosing official information is the exclusive discretion of State officials in consecutive levels of command; provided that, a person who makes a request for the information may appeal to the Information Disclosure Tribunal as provided in this Act.

Section 16. For the sake of practical clarity as to whether or not and on what conditions official information may be disclosed to any person and for the sake of expediency in having measures preventing its leakage, a State agency shall determine measures for the protection of such information in accordance with the Rule on Official Secrets Protection issued by the Council of Ministers.

Section 17. In the case where a State official is of the opinion that the disclosure of any official information may affect the interests of a person, the State official shall notify such person to present an objection within the specified period; provided that, reasonable time shall be given for this purpose which shall not be less than fifteen days as from the date of the receipt of the notification. The person having been notified under paragraph one or a person knowing that the disclosure of any official information may affect his interests has the right to present an objection in writing against such disclosure to the responsible State official. In the case where there is an objection, the responsible State official shall, without delay, consider the objection and notify the result thereof to the person presenting it. In the case where an order dismissing the objection is made, State officials shall not disclose such information until the period for an appeal under section 18 has elapsed or until the Information Disclosure Tribunal has made a decision permitting the disclosure of such information, as the case may be.

Section 18. In the case where a State official issues an order prohibiting the disclosure of any information under section 14 or section 15 or dismissing the objection of the interested person under section 17, such person may appeal through the Board to the Information Disclosure Tribunal within fifteen days as from the date of the receipt of such order.

Section 19. The consideration, whether by the Board, the Information Disclosure Tribunal or the Court, of the information the disclosure of which is prohibited by an order shall be conducted under the procedure without having such information disclosed to any other person not relevant to the procedure of consideration, and in the case of necessity, the consideration may be conducted in the absence of any party.

Section 20. In disclosing any information the disclosure of which may constitute liability under any law, the State official shall be deemed to be exempt from such liability if he acts in good faith in the following circumstances:

- (1) in respect of the information under section 15, where the State official duly proceeds in accordance with the Rule issued under section 16;
- (2) in respect of the information under section 15, where the State official of the level specified in the Ministerial Regulation issues an order for a general disclosure or a specific disclosure to any person for securing a benefit of greater importance which relates to public interest, life, body, health or other benefit of a person and such order is reasonable; for this purpose, a restriction or condition may be imposed on the use of such information as appropriate. The disclosure of the information under paragraph one does not constitute a ground for exempting the State agency from liability under the law, if any in such case.

CHAPTER III

Personal Information

Section 21. For the purpose of this Chapter, "person" means a natural person who is of Thai nationality and a natural person who is not of Thai nationality but has a residence in Thailand.

Section 22. The National Intelligence Agency, the Office of the National Security Council and other State agencies specified in the Ministerial Regulation may, with the approval of the Board, issue the Rules prescribing rules, procedure and conditions for the inapplicability of the provisions of paragraph one (3) of section 23 to personal information in the control of such agencies.

Such other State agencies which may be specified in the Ministerial Regulation under paragraph one must be State agencies the operation of which will seriously be obstructed by the disclosure of personal information under section 23 paragraph one (3).

Section 23. A State agency shall take the following actions with regard to the provision of a personal information system:

- (1) providing for a personal information system only insofar as it is relevant to and necessary for the achievement of the objectives of the operation of the State agency, and terminating the provision thereof whenever it becomes unnecessary;
- (2) making efforts to collect information directly from the person who is the subject thereof, especially in the case where such person's interests will be directly affected;
- (3) causing the following information to be published in the Government Gazette and examining and correcting the same regularly:
  - (a) the type of persons in respect of which information has been held;
  - (b) the type of the personal information system;
  - (c) the ordinary nature of the use of the information;
  - (d) the procedure for the inspection of the information of the person who is the subject thereof;
  - (e) the procedure for the making of a request for the correction and alteration of the information;
  - (f) the source of the information;
- (4) examining and correcting personal information under its responsibility; (5) providing an appropriate security system for the personal information system in order to prevent improper use or any use to the prejudice of the person who is the subject of the information. In the case where the information has directly been collected from the person who is the subject thereof, a State agency shall, in advance or simultaneously with the request therefor, notify such person of the purpose for the use of the information, the ordinary nature of its use and whether such case of making the request is one which the information may be given voluntarily or one which it must be given compulsorily under the law. In the case where the personal information is dispatched to any place which, in consequence thereof, may become known to general members of the public, a State agency must notify the person who is the subject thereof, unless it is carried out in conformity with the ordinary nature of the use of the information.

Section 24. A State agency shall not disclose personal information in its control to other State agencies or other persons without prior or immediate consent given in writing by the person who is the subject thereof except for the disclosure in the following circumstances:

- (1) the disclosure to State officials in its own agency for the purpose of using it in accordance with the powers and duties of such agency;
- (2) the disclosure in its ordinary use within the objectives of the provision for such personal information system;
- (3) the disclosure to State agencies which operate in the field of planning, statistics or censuses and have the duty to keep the personal information undisclosed;
- (4) the disclosure for studies and research without mentioning the name or part revealing the identity of the person to whom the personal information is related;
- (5) the disclosure to the National Archives Division, Fine Arts Department or other State agencies under section 26 paragraph one for the purpose of evaluating the value of keeping such information;
- (6) the disclosure to State officials for the purpose of preventing the violation of law or non-compliance with the law, conducting investigations and inquiries or instituting legal actions of any type whatsoever;
- (7) the disclosure necessary for the prevention or elimination of hazards to the life or health of persons;

(8) the disclosure to the Court, State officials, State agencies or persons having the power under the law to make a request for such information;

(9) other cases as prescribed in the Royal Decree; In disclosing the personal information under paragraph one (3), (4), (5), (6), (7), (8) and (9), a list recording the disclosure shall be prepared and attached to such information in accordance with the rules and procedure prescribed in the Ministerial Regulation.

Section 25. Subject to section 14 and section 15, a person shall have the right to get access to personal information relating to him. When such person makes a request in writing, the State agency in control of such information shall allow him or his authorized representative to inspect or obtain a copy of the same. and section 9 paragraph two and paragraph three shall apply mutatis mutandis.

In the case where there exists a reasonable ground to disclose a medical report relating to any person, State officials may disclose it only to doctors entrusted by such person. A person who considers that any part of personal information relating to him is incorrect shall have the right to make a request in writing to the State agency in control of such information to correct, alter or delete that part of information.

The State agency shall consider the request and notify its result to such person without delay. In the case where the State agency fails to correct, alter or delete the information pursuant to the request, such person shall have the right to appeal to the Information Disclosure Tribunal within thirty days as from the date of the receipt of the notification of the order refusing to correct, alter or delete the same. The appeal shall be submitted through the Board and, in any case, the person who is the subject of the information shall have the right to require the State official to attach his request to the relevant part of the information. Such persons as specified in the Ministerial Regulation shall have the right to take action under section 23, section 24 and this section on behalf of a minor, an incompetent person, a quasi-incompetent person or the deceased person who was the subject of the information.

CHAPTER IV

Historical information

Section 26. A State agency shall deliver official information, which it does not wish to keep or which is kept beyond the period under paragraph two as from the date of completing such information, to the National Archives Division, Fine Arts Department or other State agencies as specified in the Royal Decree, in order that it is selected for public studies.

The period of delivery of the official information under paragraph one shall be classified as follows:

- (1) in respect of official information under section 14, seventy-five years;
- (2) in respect of official information under section 15, twenty years.

The period under paragraph two may be extended in the following cases:

(1) where the State agency still needs to keep the official information for its own use; provided that, it shall be kept and made available for public studies as agreed upon with the National Archives Division, Fine Arts Department;

(2) where State agency is of the opinion that such official information should not yet be disclosed; provided that, an order extending the period shall be issued for each particular case and such order shall also specify the length of extension which shall not exceed five years each.

The inspection or review of the extension of time in excess of necessity shall be in accordance with the rules and procedure as prescribed in the Ministerial Regulation.

The provisions of this section shall not apply to official information the destruction of which is required or allowed to be carried out by State agencies or State officials without need to keep it in accordance with the Rule prescribed by the Council of Ministers.

CHAPTER V

Official Information Board

Section 27. There shall be the Official Information Board consisting of Minister entrusted by the Prime Minister as Chairman, Permanent Secretary for the Office of the Prime Minister, Permanent Secretary for Defence, Permanent Secretary for Agriculture and Co-operatives, Permanent Secretary for Finance, Permanent Secretary for Foreign Affairs, Permanent Secretary for Interior, Permanent Secretary for Commerce, Secretary-General of the Council of State, Secretary-General of the Civil Service Commission, Secretary-General of the National Security Council, Secretary-General of the House of the Representatives, Director of the National Intelligence Agency, Director of the Bureau of the Budget and nine other qualified persons appointed by the Council of Ministers from the public sector and the private sector as members. The Permanent Secretary for the Office of the Prime Minister shall appoint a Government official of the Office of the Permanent Secretary for the Office of the Prime Minister to act as Secretary and two others as Assistant Secretaries.

Section 28. The Board shall have the powers and duties as follows:

- (1) to supervise and give advice with regard to the performance of duties of State officials and State agencies for the implementation of this Act;
- (2) to give advice to State officials or State agencies with regard to the implementation of this Act as requested;
- (3) to give recommendations on the enactment of the Royal Decrees and the issuance of the Ministerial Regulations or the Rules of the Council of Ministers under this Act;
- (4) to consider and give opinions on the complaints under section 13;
- (5) to submit a report on the implementation of this Act to the Council of Ministers from time to time as appropriate but at least once a year;
- (6) to perform other duties provided in this Act; (7) to carry out other acts as entrusted by the Council of Ministers or the Prime Minister.

Section 29. A qualified member appointed under section 27 shall hold office for the term of three years as from the date of appointment. The outgoing qualified member may be re-appointed.

Section 30. In addition to the vacation of office at the expiration of the term, a qualified member appointed under section 27 vacates office upon:

- (1) death;

- (2) resignation;
- (3) being removed by the Council of Ministers by reason of misconduct, improper or dishonest performance of his duties, or incapability;
- (4) being a bankrupt;
- (5) being an incompetent or quasi-incompetent person;
- (6) having been imprisoned by a final judgment to a term of imprisonment, except for an offence committed through negligence or a petty offence.

Section 31. At a meeting of the Board, the presence of not less than one-half of the total number of the members is required to constitute a quorum.

The Chairman shall preside over the meeting. If the Chairman is not present at the meeting or is unable to perform his duties, the members present may elect one among themselves to preside over the meeting. The decision of the meeting shall be by a majority of votes. Each member shall have one vote. In the case of an equality of votes, the presiding member shall have an additional vote as a casting vote.

Section 32. The Board shall have the power to summon any person to give statements or to furnish an object, document or evidence for its consideration.

Section 33. In the case where a State agency denies that there is such information as requested, whether it is the case under section 11 or section 25, if the person so requesting does not believe that it is true and lodges a complaint with the Board under section 13, the Board shall have the power to inspect the relevant official information and notify the complainant of the result of the inspection. The State agency or State official shall allow the Board or the person entrusted by the Board to inspect the information which is in its or his possession, whether or not it is the information permitted to be disclosed.

Section 34. The Board may appoint a sub-committee for considering any inatter or performing any act as entrusted by the Board, and the provisions of section 31 shall apply mutatis mutandis.

CHAPTER VI

Information Disclosure Tribunals

Section 35. There shall be Information Disclosure Tribunals in appropriate fields, which are appointed by the Council of Ministers upon the recommendation of the Board, having the power and duty to consider and decide an appeal against an order prohibiting the disclosure of information under section 14 or section 15, order dismissing an objection under section 17 and order refusing the correction, alteration or deletion of personal information under section 25.

The appointment of Information Disclosure Tribunals under paragraph one shall be made on the basis of the specialized fields of the official information, such as the fields of national security, national economy and finance or law enforcement.

Section 36. Each Information Disclosure Tribunal consists of such number of persons as necessary, but shall not be less than three persons, and the Government officials appointed by the Board shall act as Secretary and Assistant Secretaries. In considering the information of any State agency, the member of the Information Disclosure Tribunal who is from that State agency shall not participate in such consideration. Members of the Information Disclosure Tribunal shall not be Secretary or Assistant Secretaries.

Section 37. The Board shall consider sending the appeals to the Information Disclosure Tribunals on the basis of their specialization within seven days as from the date of the receipt thereof.

The decision of an Information Disclosure Tribunal shall be deemed final. In making the decision, an observation may be made to the Board with regard to appropriate action to be taken by the State agency concerned in any particular case.

The provisions of section 13 paragraph two shall apply mutatis mutandis to the consideration of appeals by the Information Disclosure Tribunals.

Section 38. The powers and duties of the Information Disclosure Tribunal in each field, its procedure and quorum shall be in accordance with the Rule prescribed by the Board and published in the Government Gazette.

Section 39. The provisions of section 29, section 30 and section 32 and the penalties in conjunction with such provisions shall apply mutatis mutandis to Information Disclosure Tribunals.

CHAPTER VII

Penalties

Section 40. Any person who fails to comply with an order of the Board issued under section 32 shall be liable to imprisonment for a term not exceeding three months or to a fine not exceeding five thousand Baht or to both.

Section 41. Any person who violates or fails to comply with the restriction or condition imposed by the State official under section 20 shall be liable to imprisonment for a term not exceeding one year or to a fine not exceeding twenty thousand Baht or to both.

Transitory Provisions

Section 42. The provisions of section 7, section 8 and section 9 shall not apply to official information having been in existence before the date this Act comes into force. A State agency shall publish the information under paragraph one or make it available for public inspection, as the case may be, in accordance with the rules and procedure prescribed by the Board.

Section 43. The Rule on the National Security Protection, B.E. 2517 (1974), insofar as it deals with the official information, shall continue to be in force to such an extent as not contrary to or inconsistent with this Act, unless otherwise provided in the Rule prescribed by the Council of Ministers under section 16.

Countersigned by:

General Chavalit Yongchayudh

Prime Minister

2. ก្រោករថយនកក្នុងពាណិជ្ជកម្មនៃប្រជាពលរដ្ឋ
ខំណែលខាងក្រោមនេះ នាសម្ភារ 2540

กฎกระทรวง
(พ.ศ. 2541)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 24 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นายกรัฐมนตรีโดยคำเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 24 (3) (4) (5) (6) (7) (8) และ (9) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พร้อมสำเนาหนึ่งชุด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่แนบท้ายกฎกระทรวงนี้ และเก็บรักษาไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ข้อ 2 ให้หน่วยงานรัฐจัดเก็บรวบรวมบัญชีหรือสำเนาบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคลให้เป็นระบบกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสาร นั้น เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษาของหน่วยงานของรัฐ และตรวจสอบของบุคคลที่ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนตามมาตรา 25

ข้อ 3 กรณีที่บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมีส่วนที่เห็นควรไม่เปิดเผยแก่ผู้ขอตรวจดูหรือยืมอยู่ด้วย หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะตัดรายการได้ออกจากรายการในบัญชี ที่จะเปิดเผยก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องคงรายการที่แสดงลำดับที่ วัน เดือน ปี ที่ขอตรวจดูหรือยืมไว้ และให้แสดงเหตุผลที่ไม่เปิดเผยไว้ในช่องหมายเหตุด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ชื่อของข้อมูลข่าวสาร.....

ลำดับที่	วัน เดือน ปี ตรวจ หรือยืน	วัดถุประสงค์ในการขอ ตรวจ หรือยืน	ชื่อผู้ขอตรวจ หรือยืน และ ^{ลักษณะแสดงตัวบุคคล}	ลายมือชื่อผู้ขอ ตรวจ หรือยืน	วัน เดือน ปี ที่คืน	ชื่อผู้คืน	ลายมือชื่อ ^{ผู้คืน}	หมายเหตุ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2541)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 25 วรรคท้า แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นายกรัฐมนตรีโดยคำเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นผู้เยาว์ ให้ผู้ใช้งานจปกรองมีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา 25 วรรคท้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เยาว์มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์ด้วย

ข้อ 2 ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนไร้ความสามารถ ให้ผู้อนุบาลมีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา 25 วรรคท้า

ข้อ 3 ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถไม่สามารถทำการตามมาตรา 23 มาตรา 24 และมาตรา 25 ด้วยตนเอง เพราะเหตุมีกายพิการหรือมีจิตพิ亲เพื่อนไม่สมประกอบ หรือมีเหตุอื่นทำหนองเดียวกันให้ผู้พิทักษ์มีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา 25 วรรคท้า

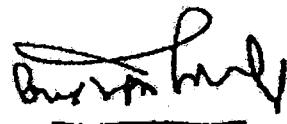
ข้อ 4 ในกรณีเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรม และมิได้ทำพินัยกรรมกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา 24 ได้ตามลำดับก่อนหลังดังต่อไปนี้

- (1) บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบัญธรรม
- (2) คู่สมรส
- (3) บิดาหรือมารดา
- (4) ผู้สืบสันดาน
- (5) พี่น้องร่วมบิดามารดา

(6) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ในกรณีตามมาตรา 23 และมาตรา 25 ให้บุคคลตามข้อ 4 (1) (2) (3) (4) และ (5) มีสิทธิดำเนินการ
แทนได้มิว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีความเห็นเช่นใดก็ตาม

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2541)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 26 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นายกรัฐมนตรีโดยคำเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา 26 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ไม่น้อยกว่าสามเดือน หากหน่วยงานของรัฐเจ้าของข้อมูลข่าวสาร ประสงค์จะขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยข้อมูลอ科ไปอีก ให้จัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารที่จะขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยพร้อมทั้งเหตุผลยื่นต่อบุคคล ดังต่อไปนี้

- (1) ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้ยื่นต่อนายกรัฐมนตรี
- (2) สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานปลัดทบทวน ให้ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการ
- (3) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมให้ยื่นต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี
- (4) สำนักงานจังหวัด หรือสำนักงานอำเภอให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (5) กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- (6) เทศบาล สุขุมวิท ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (7) องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ยื่นต่อนายอำเภอ
- (8) สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนราษฎรหรือสำนักงานเลขานุการวุฒิสภาให้ยื่นต่อประธานสภาพัฒนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี
- (9) ศาล หรือศาลภาค ให้ยื่นต่ออธิบดีศาลนั้น ๆ
- (10) รัฐวิสาหกิจ องค์กรควบคุมวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐหรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ยื่นต่อผู้มีอำนาจควบคุมหรือกำกับดูแล แล้วแต่กรณี

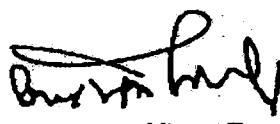
ข้อ 2 เมื่อได้รับบัญชีข้อมูลข่าวสารที่จะขยายระยะเวลาไม่เปิดเผย ให้มีผู้มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็นแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมการตามวรรคแรก จะต้องประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดของหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นองค์คณะไม่น้อยกว่าสองในสาม

ข้อ 3 การประชุมของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อ 2 ให้นำบทบัญญัติตามตรา 79 ถึงมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 4 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติประการใดให้หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

**บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบกฎหมายด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2542**
ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

หลักการ

กำหนดระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 20 (2)

เหตุผล

โดยที่มาตรา 20 (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำหน้าที่นิจฉัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 ที่มีปัญหาต้องพิจารณาทั้งในด้านการรักษาความลับเพื่อประโยชน์ในราชการและในด้านประโยชน์อื่นอันสำคัญที่ทำให้อาจจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกิดดุลยภาพระหว่างการรักษาความลับกับประโยชน์อื่นที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กูฎีราชทรง

ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 20 (2) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นายกรัฐมนตรีโดยคำเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

การมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

(1) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายดุลการที่เป็นข้าราชการธุรการ ข้าราชการฝ่ายอัยการที่เป็นข้าราชการธุรการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครุ ข้าราชการสภานักกฎหมายหรือข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำเนินการแต่ระดับ 6 ขึ้นไป

(2) ข้าราชการทหาร หรือข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นและเป็นผู้ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี ขึ้นไป แล้วแต่กรณี

(3) ข้าราชการดุลการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำเนินการแต่ระดับ 6 ขึ้นไป

(5) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือปลัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ประชานสภาตำบล หรือปลัดเมืองพัทยา ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นแล้วแต่กรณี

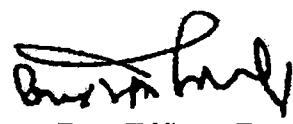

(6) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำเนินการแต่ระดับหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(7) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานอิสระของรัฐหรือผู้บริหารระดับเลขานุการ ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งอื่นที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันของหน่วยงานอิสระของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

(8) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพหรือหัวหน้าสำนักงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2542

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

กำหนดหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องนำประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

พ.ศ. 2546

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 22 วรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 นายกรัฐมนตรี โดยคำเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มิให้นำมาตรา 23 วรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของศูนย์รักษาความปลอดภัย

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

ลงชื่อ

(พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

3. ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้สะดวกตามสมควรตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มี

ข้อ 2 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชนสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ได้เอง

ข้อ 3 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ 4 การให้ประชาชนเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยก็ได้โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารด้วย

ข้อ 5 การดำเนินการตามข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้แทนก็ได้

ข้อ 6 หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

**คำอธิบาย
ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ
การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบ
ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540**

ข้อ 1 สถานที่ที่หน่วยงานรัฐ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 9 สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษา จะต้องเป็นสถานที่สอดคล้องตามสมควร ตามกำลังบุคลากรและงบประมาณ ที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด หรือห้องที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้ว

ข้อ 2 หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำด้วยข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอ เช่น หมวดหมู่ และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

ข้อ 3 ในกรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่หน่วยงานของรัฐจะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหากหรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจสอบ

ข้อ 4 ใน การเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของประชาชน หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติ เพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐก็ได้ ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึง ความสะดวกของประชาชนด้วย

ข้อ 5 หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่น หรือของเอกชนที่ตั้งอยู่ บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบแทนก็ได้

**ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มี
ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้บังคับ**

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2540 และมาตรา 42 วรรคสอง กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 7 มาตรา 8 และมาตรา 9 ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไว้เพื่อให้ประชาชน เข้าตรวจสอบได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะได้กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตั้งกล่าว คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสาร ของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) ที่มีใช้บังคับอยู่ และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

ข้อ 2 ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 7 (4) ที่มีผลใช้บังคับอยู่ และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง หมายถึง หน่วยงานของรัฐผู้ตราหรือกำหนดข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 7 (4)

ข้อ 3 ในกรณีหน่วยงานของรัฐเห็นว่าไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 1 หรือ ข้อ 2 ให้ขอขยายระยะเวลาในการจัดทำต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

การขยายระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้กระทำการก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 1 หรือข้อ 2 แล้วแต่กรณี

กำหนดเวลาตามข้อ 1 หรือข้อ 2 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะเวลาให้ได้ ไม่เกินสามเดือนหรือไม่เกินหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

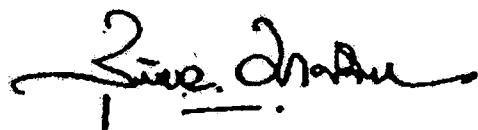

ข้อ 4 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตาม มาตรา 9 ที่เกิดก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

เมื่อได้เสนอแผนงานและโครงการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแผนงาน และโครงการตั้งกล่าวต่อไปโดยไม่ซักซ้า เว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะมีมติให้ถือปฏิบัติ เป็นอย่างอื่น

ข้อ 5 หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตร)

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คำอธิบาย
ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ
การจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อน
วันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ใช้บังคับ

ข้อ 1 หน่วยงานของรัฐจะต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) ที่มีผลใช้บังคับอยู่และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการใช้บังคับ

ข้อ 2 แต่ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4) หน่วยงานของรัฐจะต้องส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ หน่วยงานของรัฐตามข้อ 2 นี้ หมายถึงหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ตราหรือผู้กำหนดหรือผู้ออกข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (4)

ข้อ 3 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในเวลาที่กำหนด ให้ขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ก่อนที่จะครบกำหนดระยะเวลา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสามเดือนหรือนานกว่านี้ แล้วแต่กรณี

ข้อ 4 หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ 9 ธันวาคม 2540 เช่น การรวบรวมผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรง รวมทั้งความเห็นเยียงและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว จะต้องจัดทำแผนงานหรือโครงการเพื่อจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ประชาชนตรวจสอบคุณธรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ โดยหน่วยงานของรัฐเมื่อได้เสนอแผนงานและโครงการดังกล่าว หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่อไปโดยไม่ชักช้า เว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีมติให้ถือปฏิบัติเป็นอย่างอื่น ซึ่งการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการนี้จะใช้เป็นการเสนอองค์ประมานและบุคลากรเพิ่มเติมอย่างใด

**ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือ
ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ**

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 วรรคสาม กำหนดให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วางหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการได้โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ดังนั้นเพื่อให้การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นการทั่วไป ดังนี้

1. ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารที่หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดได้โดยให้ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารได้ให้ความเห็นชอบแล้ว คือ อัตราดังต่อไปนี้

(1) ขนาดกระดาษ เอ 4	หน้าละไม่เกิน	1	บาท
(2) ขนาดกระดาษ เอฟ 14	หน้าละไม่เกิน	1.50	บาท
(3) ขนาดกระดาษ ปี 4	หน้าละไม่เกิน	2	บาท
(4) ขนาดกระดาษ เอ 3	หน้าละไม่เกิน	3	บาท
(5) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ 2	หน้าละไม่เกิน	8	บาท
(6) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ 1	หน้าละไม่เกิน	15	บาท
(7) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ 0	หน้าละไม่เกิน	30	บาท

2. การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารในขนาดกระดาษ หรือในอัตราที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 1 หรือการขอสำเนาที่เป็นสื่อประเภทอื่น หน่วยงานของรัฐจะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นการเรียกค่าธรรมเนียมที่ไม่เกินต้นทุนที่แท้จริง

3. การเรียกค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ ให้คิดในอัตราคำรับรองละไม่เกิน 5 บาท

4. ในกรณีที่ผู้ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง เป็นผู้มีรายได้น้อย หน่วยงานของรัฐจะพิจารณายกเว้นค่าธรรมเนียม หรือลดอัตราค่าธรรมเนียมให้ตามควรแก่กรณีได้

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตร)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณ
เข้า

ข้า
ที่ห
ดำเน

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา
ของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 (8) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์จากการเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทันที
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

(คุณหญิงสุพัตรา 麝ดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารอื่นที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นเอกสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ เป็นรายเดือนทุกๆ เดือน โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เข้าเสนอราคาและราคาน้ำที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคากลาง และเหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอราคารายนั้น โดยสรุป เพื่อเป็นเครื่องน้ำสำหรับการตรวจสอบของประชาชน

- การดำเนินการตาม 1. ให้จัดทำตามแบบ สขร. 1 แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2543

(คุณหญิงสุพัตรา มากดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน.....
 (ชื่อหน่วยงาน).....

ลำดับที่	งานจัดซื้อจัดจ้าง	วงเงินงบประมาณ (ราคาถ้วง)	วิธีซื้อ/จ้าง	ผู้เสนอราคาและราคานี้เสนอ	ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา	เหตุผลที่คัดเลือกโดย สังเขป
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

**ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540**

ตามที่สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยและองค์กรภาคีได้ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ออกประกาศกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้เพื่อประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8) ตามหนังสือของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ฉบับลงวันที่ 18 กันยายน 2551 และเอกสารข้อเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ นั้น

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาข้อเสนอดังกล่าว ประกอบกับความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นควรกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำ จัดให้มี หรือที่มีอยู่ในความครอบครองดูแล ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายใต้กฎหมาย อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศตามพระราชบัญชีแบบท้ายประกาศ และหรือภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งหน่วยงาน ดังต่อไปนี้ เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. รายงานและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการ รวมทั้งรายงานการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานดังกล่าวด้วย

2. รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม รวมทั้งรายงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

3. รายงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและปริมาณการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม และรายงานผลกระทบที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานหรือรายงานผลกระทบแล้วแต่กรณี

4. รายงานสถานการณ์และหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจหรือตรวจสอบมลพิษสารพิช
วัตถุอันตรายและหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อมูลหรือรายงานที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม
ต่อสุขภาพ ที่เกิดจากมลพิษสารพิช วัตถุอันตราย และหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม

5. รายงานการศึกษาวิจัยหรือการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการปนเปื้อนของสารพิชในพืช
และหรืออาหารที่ผลิตจากพืช และผลกระทบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายงานการตรวจสอบหรือรายงานผลกระทบ
ของการใช้สารเคมีในการเกษตรที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

6. รายงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับการปนเปื้อนของสารพิชในสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยเฉพาะ
ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

7. รายงานผลกระทบและหรือรายงานผลกระทบศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลการเฝ้าระวังและหรือข้อมูล
ข่าวสารอื่น โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม อาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม

8. รายงานการศึกษาหรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการอันตรายที่เกิดหรืออาจจะเกิดขึ้นจาก
การประกอบกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งรายงาน
ผลกระทบดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจกรรมภาคอุตสาหกรรมด้วย

9. รายงานการตรวจสอบผลการดำเนินงานที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
รวมทั้งผลการดำเนินการตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามกฎหมาย
หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับการอนุญาตหรือการอนุมัติ เช่น รายงานผลการตรวจสอบการบำบัดน้ำเสีย
ของโรงงานอุตสาหกรรม หรือรายงานการตรวจสอบอื่นที่มีลักษณะเป็นทำงเดียวกัน

10. รายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดวางหรือจัดทำฝังเมืองรวมและฝังเมืองเฉพาะในแต่ละระดับ
รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานดังกล่าว โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบ
ด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและสังคม

11. สัญญา สัมปทาน ใบอนุญาต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือการดำเนินการที่มีผลหรือ
อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและหรือสังคม รวมทั้งสัญญา สัมปทาน และหรือใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับ
การใช้หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติด้วย

12. กรอบการเจรจา ร่างความตกลง และหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งกรอบการเจรจา ร่างความตกลง และหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
กับการใช้หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และรวมตลอดถึงผลการดำเนินการตามพันธกรณี
ที่เกี่ยวข้องด้วย

13. นโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

14. รายงานการประชุมและมติที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งผลกระทบต่อสังคมของคณะกรรมการที่แต่งตั้งหรือจัดให้มีขึ้นตามกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี

15. ข้อมูลข่าวสารและหรือรายงานที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

16. ข้อมูลข่าวสารอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลในเชิงสถิติ แผนที่ และอื่น ๆ

ในการดำเนินการเพื่อจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารและดูแลรับการสืบค้น ทั้งในรูปแบบหนังสือ เอกสารและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ณ สถานที่ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และหรือโดยช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงานตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับแต่วันที่มีประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2553

(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

บัญชีแบบท้ายประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง การกำหนดให้ข้อมูลสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำ จัดให้มี หรือที่มีอยู่ในความครอบครองดูแลตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามกฎหมาย อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ดังต่อไปนี้ เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้เพื่อประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- 1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
- 1.2 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- 1.3 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.4 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
- 1.5 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.6 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551
- 1.7 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.8 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.9 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.10 พระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.11 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.12 พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535
- 1.13 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.14 พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.15 พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.16 พระราชบัญญัติกักษ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.17 พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542
- 1.18 พระราชบัญญัติปุย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.19 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.20 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2514 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.21 พระราชบัญญัติอาคาร พ.ศ. 2522

- 1.22 พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.23 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.24 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.25 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545
  - 1.26 พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523
  - 1.27 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.28 พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2525 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.29 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.30 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.31 พระราชบัญญัติการคลปะรำนราษฎร์ พ.ศ. 2482 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.32 พระราชบัญญัติการคลปะรำนหลวง พ.ศ. 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.33 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - 1.34 พระราชบัญญัติรักษาราชการความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
2. อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
    - 2.1 อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์
    - 2.2 สนธิสัญญาระหว่างประเทศไทยด้วยทรัพยากรพันธุกรรมพืชเพื่ออาหารและการเกษตร
    - 2.3 อนุสัญญางานเฉลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายและการกำจัดของเสียอันตราย ข้ามแดน
    - 2.4 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
    - 2.5 อนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ
    - 2.6 อนุสัญญาว่าด้วยพืชน้ำที่ชุมน้ำ
    - 2.7 อนุสัญญาคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก
    - 2.8 อนุสัญญารอตเตอต้มว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลที่อาจกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในประเทศ
    - 2.9 อนุสัญญากรุงสต็อกโฮล์มว่าด้วยสารเคมีที่ตกค้างยาวนาน
    - 2.10 พิธีสารค่าตอบแทน
    - 2.11 พิธีสารเกี่ยวต่อ

4. ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณา
และวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

พ.ศ. 2542

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

หลักการ

กำหนดอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการ
วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 38

เหตุผล

โดยที่มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 บัญญัติให้
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา 35 มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไข
เปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 เพื่อให้มีระเบียบวิธีพิจารณาและวินิจฉัย
และการจัดให้มีองค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์โดยมีกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวน
คำอุทธรณ์ คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ จึงจำเป็นต้องออกระเบียบนี้

ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

พ.ศ. 2542

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงทรงพระบรมราชโองการลงนามในพระบรมราชโองการ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่
วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2542”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในกรณีที่ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขา
ใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการไปตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการ
วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม

หมวด 1 อำนาจหน้าที่และองค์คณะ

ข้อ 4 คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขา มีหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์
ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

ข้อ 5 ในกรณีที่เห็นสมควร หากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับความชำนาญเฉพาะด้านหลายสาขา
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะแต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจากหลายสาขา
เป็นองค์คณะพิเศษพิจารณาเป็นรายกรณีได้

ข้อ 6 ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาจัดให้มีองค์คณะในการพิจารณา
คำอุทธรณ์ขึ้นมาคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อได้รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์มอบหมายให้องค์คณะได้ยื่นคำแนะนำที่เป็นผู้พิจารณาเรื่องนั้น และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วยว่ามีขอบหมายให้องค์คณะได้ ประกอบด้วยบุคคลใดบ้างเป็นผู้พิจารณา

องค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบด้วยกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในสาขาที่ไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสองคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้แก่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น

การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาได้ให้ถือว่าเป็นการพิจารณาและวินิจฉัยในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั้น

ข้อ 7 ให้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะและเลือกกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาอยู่ในองค์คณะได้ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นหัวหน้าคณะ

ข้อ 8 ให้หัวหน้าคณะกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ 9 กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์มีหน้าที่ รวบรวม และวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ อาจมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการหรืองานอื่นๆ ได้

ข้อ 10 ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการตามที่เห็นว่าเหมาะสมกับเรื่องที่พิจารณา ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่ต้องมีการสอบประวัติและพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับความไว้วางใจในการเข้าถึงขั้นความลับได้

ข้อ 11 การประชุมพิจารณาขององค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนจึงเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าคณะเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าหัวหน้าคณะไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ข้อ 12 ในกรณีที่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เห็นว่า การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์มีประเด็นที่มีข้อยุ่งยากและเป็นสาระสำคัญ องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจขอให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์จัดให้มีการประชุมใหญ่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเพื่อทำการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวได้

ที่ประชุมใหญ่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาประกอบด้วยกรรมกรทุกคนในสาขานั้น แต่ต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 13 การวินิจฉัยข้อดubit ของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ข้อ 14 ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาทุกสาขาประชุมร่วมกันจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาสำนวนของเรื่องที่พิจารณาเพื่อความสะดวกในการค้นหาและรักษาความลับ มีให้รั่วไหลในกรณีที่จำเป็น ระเบียบดังกล่าวอาจกำหนดให้เก็บข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการไว้ในสำนวนนั้น หรือให้จัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้ก่อนคืนไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐก็ได้ให้จัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้ก่อนคืนไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐก็ได้

หมวด 2

การพิจารณาและวินิจฉัย

ข้อ 15 ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้หัวหน้าคณะและกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์คำนึงถึงความเร่งด่วนของเรื่องที่พิจารณาประกอบด้วย

ข้อ 16 ให้กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ จะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือขอความร่วมมือให้จัดส่งเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานมาประกอบพิจารณา หรือขอไปตรวจดูเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้หัวหน้าคณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบก่อน

ในการนิกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะไม่ให้ความร่วมมือตามวรรคสองหรือบุคคลดังกล่าวปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ หากจำเป็นให้รายงานองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาใช้อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งวัตถุเอกสาร หรือพยานหลักฐานให้ต่อไป

ข้อ 17 ให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะพิจารณาอุทธรณ์โดยถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการโดยเคร่งครัด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐนั้นไม่อาจจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ได้ หน่วยงานของรัฐนั้นต้องซึ่งแต่ผลเป็นหนังสือให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ 16 และเสนอให้มีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยวิธีการอื่น

ข้อ 18 ในกรณีที่มีอุทธรณ์หลายรายในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันอยู่ในการพิจารณาขององค์คณะเดียวกัน หากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เห็นด้วย หรือผู้อุทธรณ์ร้องขอ องค์คณะที่พิจารนานั้นอาจมีคำสั่งให้รวมการพิจารณาอุทธรณ์เหล่านั้นและวินิจฉัยไปพร้อมกันก็ได้

การรวมพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ในการพิจารณาขององค์คณะต่างองค์คณะกันแต่อยู่สาขาเดียวกัน ให้เสนอต่อประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาพิจารณา

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องรวมเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างสาขากันให้เสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา

ข้อ 19 ในระหว่างการพิจารณา หากผู้อุทธรณ์ขออนคำอุทธรณ์หรือหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติตามคำขอของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้องค์คณะพิจารณาอุทธรณ์มีมติให้ยุติเรื่องที่พิจารนานั้น

ข้อ 20 ในระหว่างการพิจารณา ถ้าผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือจากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ให้มาให้ถ้อยคำแสดงพยานหลักฐานแล้วไม่ดำเนินการตามหนังสือนั้นในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจมีคำสั่งให้จำหน่ายอุทธรณ์นั้นก็ได้

อุทธรณ์ที่ได้จำหน่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจยกอุทธรณ์ขึ้นพิจารณาใหม่ ก็ได้ หากเห็นว่าการที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นเป็นเพรษเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควรอย่างอื่น

ให้
นับ
มี
ก
ให้

ข้อ 21 ในระหว่างการพิจารณา หากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น เห็นว่าผลของการพิจารณา และวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวกระทบกระเทือนสิทธิ หรืออกราชบทกระเทือนสิทธิของบุคคลอื่นโดยมิอาจ หลีกเลี่ยงได้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้นอาจแจ้งให้บุคคลดังกล่าวเข้ามายื่นฟ้องต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เรื่องนี้ได้

ข้อ 22 เมื่อกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ เห็นว่าได้รับข้อเท็จจริงเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้ว ให้จัดทำสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเบื้องต้นเสนอต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อดำเนินการพิจารณาต่อไป

ข้อ 23 ผู้อุทธรณ์และหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกอุทธรณ์อาจเสนอความเห็นของตนเป็นหนังสือยื่นต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อประกอบการพิจารณา ก่อนมีคำวินิจฉัยได้

ในการนี้ที่ผู้อุทธรณ์เขียนหนังสือไม่ได้ ผู้อุทธรณ์อาจเสนอความเห็นด้วยวาจา ก่อนนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่จดบันทึกความเห็นของผู้อุทธรณ์ โดยให้ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ 24 การพิจารณาขององค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ต้องระมัดระวังไม่ให้มีการเปิดเผยความลับของทางราชการ

ข้อ 25 ในระหว่างการพิจารณา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจอนุญาตให้บุคคลดังต่อไปนี้ อภิญญาในห้องพิจารณาได้

- (1) ผู้อุทธรณ์
- (2) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกอุทธรณ์
- (3) ผู้เชี่ยวชาญ
- (4) บุคคลอื่นที่ได้รับอนุญาตจากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์

ข้อ 26 ในระหว่างการพิจารณา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ อาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้อุทธรณ์มาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นผู้ชี้แจงก่อน เว้นแต่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์จะเห็นสมควรให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ชี้แจงก่อน

ในระหว่างการชี้แจงด้วยวาจา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์จะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มด้วยกีได้

ข้อ 27 คำวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลในการวินิจฉัย

ในการนี้ที่มีคำวินิจฉัยเห็นชอบกับคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคำวินิจฉัยต้องไม่เป็นการเปิดเผยความลับของราชการ

ข้อ 28 คำวินิจฉัยให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่เป็นองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น

ถ้ากรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์คนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้ แต่การเขียนความเห็นแย้งต้องไม่เป็นการเปิดเผยความลับของราชการ

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น ส่งคำวินิจฉัยให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ให้คู่กรณีทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 37 วรรคสาม ประกอบกับมาตรา 13 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ข้อ 29 การคัดค้านกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่นั่งเป็นองค์คณะในสาขาได้ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือต่อหัวหน้าคณะพิจารณาคำอุทธรณ์นั้น ภายใต้กำหนดสิบวันทำการนับแต่วันทราบเหตุคัดค้านนั้น แต่ต้องก่อนมีคำวินิจฉัย

ให้องค์คณะที่พิจารณาคำอุทธรณ์ประชุมพิจารณาว่ามีเหตุตามที่คัดค้านหรือไม่ ถ้าเห็นว่า มีเหตุตามที่คัดค้านให้มีมติสั่งให้กรรมการที่ถูกคัดค้านหยุดการพิจารณา และให้ประธานกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสาขามอบหมายกรรมการผู้อื่นในสาขานั้นทำหน้าที่แทน ในกรณีที่เป็นองค์คณะพิเศษ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปรับปรุงองค์คณะที่พิจารณาใหม่

ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามที่คัดค้านก็ให้กรรมการผู้นั้นทำการพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2542

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตร)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

5. นิติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2541

1. ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจังโดยต้องจัดโครงการให้ความรู้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่ง แต่งตั้งบุคคลหรือคณะกรรมการขึ้นรับผิดชอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ

3. ให้กระทรวง ทบวง คัดเลือกส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอย่างน้อย 1 แห่ง เพื่อเป็นหน่วยงานตัวอย่างในการให้บริการข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2542

1. เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นต่อเรื่องร้องเรียนให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดโดยด่วนที่สุด

2. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขอความร่วมมือ ขอเอกสาร/ข้อเท็จจริงให้หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญและความร่วมมือ

3. เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใน 7 วันนับแต่วันที่รับทราบคำวินิจฉัย

4. หากไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยทุกราย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2542

1. ให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยให้กระทรวง ทบวง กรม รายงานผลการติดตามให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบภายในเดือนเมษายนและตุลาคม

2. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยกำหนดเป็นแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

3. ให้กระทรวง ทบวง กรม เร่งรัดการติดตามประเมินผล โดยมอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม รับผิดชอบ

4. ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ติดตามการประเมินผลการปฏิบัติของหน่วยงานราชการ ส่วนท้องถิ่น

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2543

1. ให้หน่วยงานของรัฐเร่งรัดการปฏิบัติตามกฎหมายและการให้บริการข้อมูลข่าวสารของประชาชน
2. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลังและการพัฒนาบุคลากร ที่เหมาะสมแก่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
3. ให้กรรมการผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี เพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง
4. เพื่อให้การพัฒนาข้อมูลข่าวสารดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ให้สำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐทุกแห่งพิจารณากำหนดแนวทางพัฒนางานบริหารข้อมูลข่าวสารงานสารบรรณให้เป็นระบบอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศ
5. ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาวางแผนการประเมินผลงาน เพื่อเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป โดยให้คำนึงถึงการพัฒนาความรู้และความสามารถ ด้านการบริหารงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณา หลักเกณฑ์การแข่งขันบุคลากรเข้ารับราชการในตำแหน่งนิติกร ต้องผ่านการสอบความรู้ทางด้านกฎหมาย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ในฐานะวิชาบังคับควบคู่กับความรู้กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2543

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติของหน่วยงาน ในสังกัดและรวบรวมรายงานตามแบบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ส่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้ เริ่มตั้งแต่การรายงานงวดเดือนตุลาคม 2543 เป็นต้นไป

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2546

1. ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติ ของราชการส่วนท้องถิ่น
2. ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ปีละ 1 ครั้ง ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามผล และรวบรวมแบบรายงานของหน่วยงานในสังกัด

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547

1. ให้ทุกหน่วยงานบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว

- กรณีมีข้อมูลพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็วหรือภายในวันที่

รับคำขอ

- กรณีที่ข้อมูลที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

2. ให้หน่วยงานที่มีเว็บไซต์นำประกาศการประมวลราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์อีกทางหนึ่ง

3. ให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 อาย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อให้บริการข้อมูลแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2549

1. ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประมวลราคาและสอบราคา และผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป

2. กำหนดหลักการห้ามให้หน่วยงานของรัฐ พ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550

1. ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประมวลราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2551

2. ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรักษาหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 โดยเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่อง ของการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตั้งกล่าว ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและหากเกิด ความเสียหายขึ้นหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางลักษณะของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

3. ให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และความรู้ เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร ของสถาบันการศึกษาด้วย

4. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำสรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ พ.ศ. 2540 ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงานด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2552

1. ให้หน่วยงานของรัฐทุกระดับถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องดูแลและกำชับการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนด โดยเคร่งครัด เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว มากรขึ้น

2. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐพ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ และต้อง ดำเนินการตามคำวินิจฉัยภายใน 7 วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2542 โดยเคร่งครัดหาก เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษ ทางวินัยทุกราย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2553

1. รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 และเป้าหมายการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

2. ในส่วนของข้อเสนอเชิงนโยบาย ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รับไปพิจารณาบทหวานในคณะกรรมการข้อมูล ข่าวสารของราชการอีกครั้งหนึ่ง โดยให้นำความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปประกอบพิจารณาด้วย และให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2554

1. มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายองอาจ คล้ามไพบูลย์) พิจารณาบทหวานอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ว่าสมควรจะต้องดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ หรือไม่ และอย่างไร

2. ในเรื่องดังนี้ซึ่งวัดความโปรดสิ่งที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มอบหมายให้กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รับไปประกอบการพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือไม่สอดคล้องด้วย

มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2554

1. รับทราบรายงานผลการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

2. ให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในเรื่องการนำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เมยแพร์ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน

มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2555

ให้ความเห็นชอบข้อเสนอเชิงนโยบายในการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ผ่านเว็บไซต์

มติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2555

ให้ความเห็นชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ดังนี้

1. เห็นชอบให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมมือกับสำนักงาน ก.พ. ในการจัดหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ก.พ. โดยให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนเข้าอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ก.พ. อย่างต่อเนื่องโดยการทำเป็นตัวชี้วัดส่วนบุคคลด้วย

2. กำหนดให้ทุกกระทรวง กรม จังหวัด และส่วนท้องถิ่น จัดหลักสูตรเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หรือสอดแทรกวิชาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในหลักสูตรที่จัดอยู่แล้วของแต่ละหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น เป็นไปอย่างเหมาะสม จึงควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตัดสินใจที่จะเลือกจัดทำหลักสูตร เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 หรือสอดแทรกวิชาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ดังกล่าวในหลักสูตรที่จัดอยู่แล้ว หรือเลือกที่จะดำเนินการอื่นที่เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ในการเพิ่มองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการบริหารงบประมาณและแนวทางในการให้เจ้าหน้าที่ห้องถิ่น ได้ฝึกอบรมอันจะสอดคล้องกับมาตรา 281 และมาตรา 282 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 อีกด้วย และให้กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กำกับดูแล

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2555

1. รับทราบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – 2558 ตามที่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ ส่วนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการรับความเห็นของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

2. มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางนลินี ทวีสิน) เป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารพื้นฐานของหน่วยงานต่างๆ มีความเป็นเอกภาพและสามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2555

1. เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จัดทำขึ้น ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการประสานงานสถาบันราชฎรพิจารณา ก่อนนำเสนอสถาบันราชฎรพิจารณาต่อไป

2. มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับความเห็นของสำนักงาน ก.พ. ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

3. มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. รับไปพิจารณาทบทวนโครงสร้างของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยให้นำความเห็นของสำนักงาน ก.พ. ไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วนำเสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

4. รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

6. ตัวอย่างหนังสือที่เกี่ยวข้อง

- คำขอ้อมูลข่าวสาร**
- หนังสือร้องเรียน**
- หนังสืออุทธรณ์**

คำขอข้อมูลข่าวสาร

เขียนที่ .....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขอดูข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรียน (ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่จะขอข้อมูลข่าวสาร)

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง/อาชีพ.....

อยู่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... มีความประสงค์ขอดูข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเงินจำนวน..... บาท เพื่อชำระเป็นค่าธรรมเนียมการคัดสำเนา
และหรือสำเนาพร้อมคำรับรองถูกต้องมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการให้ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ..... ผู้ขอ

(.....)

หมายเหตุ : ผู้ขอข้อมูลข่าวสาร

1. ต้องเป็นคนไทย
2. ไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้อง
3. ไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผล

หนังสือร้องเรียน

เขียนที่ .....

วันที่ .....เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง ร้องเรียน (ชื่อหน่วยงาน)

เรียน : ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง/อาชีพ.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่ .....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์ .....

ขอร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าหน่วยงานของรัฐ คือ..... (ชื่อหน่วยงาน)
ได้กระทำการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณามาด้วยแล้ว คือ เรื่อง.....

..... จำนวน .....แผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) .....ผู้ร้องเรียน

(.....)

สถานที่ติดต่อ

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2282 1366 และ 0 2281 8562

โทรสาร 0 2281 8543 และ 0 2282 8994

หนังสืออุทธรณ์

เขียนที่ .....
วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ ..... (ชื่อหน่วยงาน)

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง/อาชีพ.....

อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย..... หมู่ที่ ..... ถนน.....

แขวง/ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด .....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์ ..... มีความประสงค์ขออุทธรณ์

คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ ..... (ชื่อหน่วยงาน)

ด้วยเมื่อวันที่..... ข้าพเจ้าได้ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. 2540 ขอถูกราชการจำนวน..... รายการ จาก..... (ชื่อหน่วยงาน)

ดังมีรายละเอียดตามสำเนาคำขอที่แนบมาพร้อมนี้ ต่อมาเมื่อวันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....
(ชื่อหน่วยงาน) ได้มีคำสั่ง

- (....) ไม่เปิดเผยข้อมูลตามคำขอ
- (....) ไม่รับฟังคำคัดค้านของข้าพเจ้าซึ่งเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสีย
- (....) ไม่แก้ไข เปลี่ยนแปลง/ลบข้อมูลส่วนบุคคลตามที่มีคำขอ

โดยให้เหตุผลว่า.....
..... ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสำเนา
หนังสือปฏิเสธของ ..... (ชื่อหน่วยงาน) ที่แนบมา

ข้าพเจ้าจึงขอใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ ..... (ชื่อหน่วยงาน)

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ..... ผู้อุทธรณ์

(.....)

สถานที่ติดต่อ

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2281 8559 และ 0 2281 8562

โทรสาร 0 2281 8543 และ 0 2282 8994

7. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ประกอบกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐ โดยเรียกว่า “สถานที่จัดเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร และให้บริการนั้นว่า ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร”

ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เป็นสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐจัดรวบรวมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเพื่อสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารของราชการได้เอง ในเบื้องต้นสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาเห็นว่า เพื่อไม่ให้เป็นภาระกับหน่วยงานของรัฐทั้งในด้านบุคลากร สถานที่และงบประมาณ จึงให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐที่ต้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารกำหนดเฉพาะหน่วยงานของรัฐที่เป็นนิติบุคคลเท่านั้น

ประเภทของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

เนื่องจากมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2554 ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในการนำข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 7 (ข้อมูลที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา) และมาตรา 9 [ข้อมูลที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนดไว้ใน (1) – (8)] เมยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานทุกหน่วยงาน ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารที่ต้องนำมาแสดงในศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 และมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นผลให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร มี 2 ประเภท คือ

1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางกายภาพ เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่จัดตั้งอยู่ที่หน่วยงาน
2. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานสามารถจัดทำขึ้นโดยหน่วยงานเอง หรือใช้ “ต้นแบบศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์” (Template) ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ ก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สรุปได้ดังนี้

1. สถานที่ตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางกิจกรรมฯ โดยจัดเป็นห้องโดยเฉพาะหรือมุมหนึ่งของห้องกีตี๊ด ทั้งนี้ ต้องเป็นที่ที่ประชาชนสามารถเข้ามาใช้บริการได้ง่ายและสะดวก และควรมีป้ายชื่อ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานไว้หน้าห้อง พร้อมป้ายบอกทางไปศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วย
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยติดตั้ง "Template ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทางอิเล็กทรอนิกส์" ในเครื่องของหน่วยงาน (ขอใช้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่เว็บไซต์ www.oic.go.th/infocenter/001 เลือกที่เมนู "สำหรับหน่วยงานราชการ" แล้วเลือกหัวข้อที่ 3 "แบบฟอร์มการรายงาน Template ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทางอิเล็กทรอนิกส์" หรือจะใช้เว็บไซต์ที่หน่วยงานมีอยู่แล้วก็ได้ แต่ควรสอดคล้องกับตัวอย่าง เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ของ ศธร. ที่เป็นแม่แบบ

2. การมอบหมายหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

2.1 หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งต้องมอบหมายหน่วยงานย่อยเพียงหน่วยเดียวเพื่อจัดตั้งเป็น ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้รับผิดชอบดูแล

2.2 แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขึ้นมารับผิดชอบในการจัดทำ/ปรับปรุงข้อมูลในศูนย์ฯ และให้บริการ ข้อมูลแก่ประชาชน โดยเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ควรเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของราชการ มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถจัดทำด้วยตนเองและเผยแพร่ข้อมูล (ทางกายภาพและอิเล็กทรอนิกส์) ได้ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง

3. วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และลิ้งอำนวยความสะดวก ศูนย์ข้อมูลข่าวสารต้องมีโต๊ะ/เก้าอี้ สำหรับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์และประชาชนในการค้นหา ตู้หรือชั้นใส่เอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ กระดาษ/ เครื่องเขียน แผนภาพขั้นตอนการให้บริการในศูนย์ฯ

4. การจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

4.1 จัดทำด้วยข้อมูลข่าวสาร เพื่อง่ายต่อการค้นหา แบ่งเป็น

(1) ด้วยรวม เพื่อแจ้งถึงข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 และ มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

(2) ด้วยประจำแฟ้ม เพื่อแจ้งถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ในแต่ละแฟ้มตามอนุมาตราต่างๆ (คล้ายกับสารบัญหนังสือ) เช่น แบ่งเป็นช่องลำดับที่ รายการข้อมูลข่าวสารและหมายเหตุ/สถานที่จัดเก็บข้อมูล เป็นต้น

4.2 จัดข้อมูลข่าวสารที่มีของหน่วยงานใส่ในแฟ้มแต่ละอนุมาตราทั้งมาตรา 7 และมาตรา 9 ทั้งทางกายภาพและอิเล็กทรอนิกส์

5. การกำหนดระเบียบ/หลักเกณฑ์การดำเนินการของศูนย์ฯ ได้แก่

- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน
- มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน
- มีแผนพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานในแต่ละปี
- มีคู่มือศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานเอง
- กำหนดระเบียบว่าด้วยค่าธรรมเนียมการสำเนาและรับรองสำเนาถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร
- กำหนดขั้นตอนการขอข้อมูลเป็นป้ายประกาศไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- กำหนดช่องทางประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ ออกรหัสเว็บไซต์ที่แผ่นพับ โปสเตอร์ เป็นต้น

- กำหนดช่องทางรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- กำหนดแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของศูนย์ฯ
- จัดทำสมุดทะเบียนผู้ขอเข้าใช้บริการ และแบบฟอร์มต่างๆ
- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้/ศึกษาดูงานระหว่างหน่วยงาน

6. การให้บริการข้อมูลข่าวสารในศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โดยดำเนินการดังนี้

- ให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารลงชื่อในสมุดทะเบียนผู้เข้าใช้บริการ
- ผู้ขอตรวจสอบด้วยว่ามีข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในศูนย์ข้อมูลฯ หรือไม่
- ถ้าไม่มีในศูนย์ข้อมูลฯ ให้ผู้ขอตรวจสอบได้ หากผู้ขอต้องการสำเนาให้เจ้าหน้าที่ถ่ายสำเนา/รับรองสำเนา
- ถ้าไม่มีในศูนย์ข้อมูลฯ ให้ผู้ขอรกรอกแบบฟอร์มคำขอ เจ้าหน้าที่ส่งแบบฟอร์ม/ประسانเจ้าหน้าที่ที่ดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาว่าเปิดเผยได้หรือไม่ เจ้งผู้ขอทราบผล
ทั้งนี้ ไม่จำเป็นว่าผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องมีส่วนได้เสียกับข้อมูลข่าวสารที่ขอ ประชาชนทุกคนสามารถไปใช้สิทธิตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการได้

หนังสือ คู่มือสิทธิประชาชน ในการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0 2282 2283

โทรสาร 0 2282 8994

www.oic.go.th

พิมพ์เมื่อ พฤศจิกายน 2557

จำนวนพิมพ์ 20,000 เล่ม

ผู้เรียบเรียงและพิสูจน์อักษร นางวัคพิชา จันทรศิริ

นางสาวนา ฤกษ์หร่าย

นายวีระเชษฐ์ จารยาภูล

นายอุกฤษณ์ หมั่นกิจการ

พิมพ์ที่ บริษัท สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิสชิ่ง จำกัด

โทรศัพท์ 02903 8257-9

โทรสาร 0 2921 4587

